

Taxa postálá
plátitá in num.
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

UI KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszek-
tor: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
daktor: Felelős szerkesz-
tő: János Ferge. Admínistrátor
delegált: S. György. Felelős
igazgató: Schvartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editia. Registrat. publicat. unior
perioade No. 48. No. 889. 1938.
Tribunatul Cluj Sectia III.
Péntek, június 16.
1939-5699. Sivan 29.
XXII. évfolyam, 131. szám.

A francia sajtó szerint a tiencsini japán blokád Strang moszkvai utjával van kapcsolatban

Közös lépésre készülnek Tokióban London, Párizs és Washington a tiencsini blokád miatt

Milyen megtorló lépésekre határozta el magát az angol kormány Japánnal szemben? Egyre súlyosbodik a helyzet a Távolkeleten

Tokió, június 15. Sir Craigie, Nagy-Britannia tokiói nagykövete tegnap megjelent Arita külügyminiszterrel és tiltakozott a tiencsini blokád ellen. A japán sajtó ezt a hírt közölte, kijelenti, hogy az egész ország népe helyesli az eljárást, aminek Anglia az okozója azáltal, hogy japán-ellenes kínai terroristáknak ad menedéket és alkalmat arra, hogy üzemüket tovább folytathassák.

Az Asahi Sinbum azt írja, hogy a japán hadsereg tagjai követelik Angliától Japán északi politikai céljainak tiszteletben tartását. Tokió nem akarja elfoglalni az engedélyes területeket ugyan, de semmi esetre sem tűri, hogy ezek a helyek megszállva legyenek a kínai törekvéseknek.

„Japán számla a következőkkel”

Tokióból jelentik, hogy Hiranuma miniszterelnök, Itagaki hadügyminiszter és Arita külügyminiszter a tegnapi parlamenti ülésen kijelentették, hogy a blokád addig tartják érvényben, amíg az angol hatóságok eleget nem tesznek a kéréseknek és meg nem szűnnek a japánellenes izgatások és merénylések lehetőségét. Erre el vannak szánva és számoltak a következőkkel is.

A Domej iroda ezzel kapcsolatban közli, hogy Itagaki tábornok hadügyminiszter kihallgatásán jelent meg a mikadónál, aki bejegyzését adta a foganatosított intézkedésekhez.

Ugyancsak a Domej jelenti, hogy nincsen kizárva, miszerint a japán hatóságok a blokádát a sanghaji engedélyes területekre is kiterjesztik.

Anglia megtorlásra készül

Londonból jelentik, hogy a brit kormány beavatottak szerint gazdasági megtorlásokkal fog élni a blokád miatt. Hogy milyenek lesznek ezek a megtorlások, azt biztosan tudni még nem lehet. Párizs mellett tartózkodó álláspontot foglal el Washington is, amely egyelőre Cordell Hull külügyi államtitkár bejelentése szerint nem gondol különösebb lépésekre. A Newyork Herald Tribune szerint felmerült az a terv, hogy egy flotta-tüntetés rendezzenek a japán lépés ellen, de ezt egyelőre elvetették.

Beható tanácskozások London és Párizs között

Londoni jelentés szerint az angol közvéleményt erősen nyugtalanítja a japánok által a tiencsini koncessziós területekkel szemben elrendelt zárlat kérdése. Beavatottak úgy tudják, hogy az angol kormány a megfelelő ellenrendszabályok előkészítésén fáradozik. Ezek elsősorban is gazdasági természetűek lennének.

Az angol kereskedelmi minisztérium büntetővármok életbe lépését tervezi, továbbá meg akarja tiltani a japán hajóknak, hogy a távolkeleti angol kikötőbe berúghassanak.

Erre vonatkozóan beható eszmecsere folytak, de tényleges ellenintézkedés még nem történt. A tokiói angol nagykövet kormányától újabb utasításokat kapott, hogy a japán kormánytól jelentse be erőlyes tiltakozást.

A Daily Mail szerint a japán követelések három pontban foglalhatók össze:

1. Anglia szüntesse be a japán kormány által hatályon kívül helyezett minősített valuta, a kínai dollár támogatását. 2. Anglia kötelezze magát, hogy a kínai engedélyes területeken a legérelmésebben eljár a kínai kommunistákkal és terroristákkal szemben.

3. Anglia a japán hatóságokkal egyetemben tegye meg a megfelelő rendszabályokat Kína új rendjének biztosítására.

A Daily Express úgy tudja, hogy a teendő lépések ügyében az angol és francia kormányok között állandóan beható tanácskozások folynak. A Daily Telegraph attól tart, hogy közeljövőben még újabb összeütközések lehetségesek mert a japánok fel akarnak vonulni az angol negyedben abba a hósi temetőbe, ahol az 1900. évi ugynevezett boxer-lázadás japán áldozatai pihennek. A lap hangsúlyozza, hogy ez a felvonulás könnyen angol-ellenes tüntetésekre adhat lehetőséget.

Ugyanakkor Washingtonból jelentik, hogy Hull külügyminiszter a tiencsini helyzettel kapcsolatosan hangsúlyozta, miszerint az Egyesült Államok egyelőre várakozó magatartást foglalnak el és remélik, hogy a felmerült ellentétet rövidesen elsimulnak.

Elutaztak Hongkongból az indokínai francia tiszték

Hongkongból jelentik: Mint tudvalevő, a francia Indo-Kína európai tisztjeinek egyrészt Hongkongba hívták meg az angolok. A tiencsini ügyben felmerült bonyodalmak miatt most a tisztakat táviratilag állomáshelyeikre rendelték vissza.

A Reuter jelenti Amoyból: Három japán hadihajó minden élelmiszerszállítmány part-

raszállítását megakadályozza Kulansu és Amoy szigeteken. Több, mint 50.000 főnyi lakosságot fenyeget éhínség.

„A kocka el van vetve”

Tokióból jelentik: A Hochi című japán lap azt írja, hogy „a kocka el van vetve és csak új intézkedések tisztázhatják a helyzetet, mert a kínai terroristák kiadatása már nem elegendő, azt meghaladták az események. A lap javasolja, hogy Japán Kína nevében foglalja el a koncessziókat.

Kísérelt az angol drótsövények el-távolítására

A Reuter jelenti Tiencsinből, hogy néhány agitátor megpróbált rávenni 2000 kínait, hogy szedjék szét az angolok által emelt drótkadályokat. Egy durhami könnyű gyalogos különítmény és több rendőr érkezett a helyszínére, akik szétoszlatták a tömeget.

Amerika tiltakozni fog

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány tokiói nagykövetsége utján tiltakozni fog Tiencsin blokádja ellen, ahol 250 amerikai tengerész mellett 400 amerikai polgár tartózkodik. Tiencsinben 2 millió dollár amerikai tőke van befektetve és a kikötőn keresztül az amerikaiak évente 30 millió dollár értékben bonyolítottak le kereskedelmi forgalmat.

A francia sajtó a tiencsini blokádról

Párizsi jelentés szerint az egész francia sajtót a francia és angol engedélyes területek vesztézagrolása foglalkoztatja.

A Le Jour szerint a területi játéknak nem szabad a japánok javára végződni. Minden erőfeszítésüknek arra kell irányulni, hogy mi, franciák, angolok és amerikaiak ne hagyjuk magunkat egymástól elszakítani, ahogyan azt a japánok kívánják.

A l'Époque szerint a tiencsini események és Strang Moszkvába érkezése között szembetűnő a kapcsolat.

Vajjon nem joggal tételezhetjük fel, hogy Róma és Berlin, amelyek távoli szövetségeseiktől nem tudtak ígéretet kapni a földközvetleni együttműködésre, nyomást gyakoroltak rá, hogy legalább az európai tárgyalások döntő pillanatában a Távolkeleten lépjen fel?

Most azonban már Japán elkésett attól, hogy Angliát eltántoríthassa arról az útról, amit választott.

A Le Figaro szintén azt hiszi, hogy megfélemlítési kísérletről van szó Strang Moszkvába érkezésének pillanatában. Bárhogyan is álljanak a dolgok, habár a francia és angol kormányok jóviszonyt óhajtanának fenntartani Japánnal, nem fogják megengedni, hogy jogaikhoz, érdekeikhez vagy méltóságukhoz nyuljanak.

Tökéletes nyugalom az engedélyes területeken.

A Havas távirati iroda újabb tiencsini jelentése szerint a tiencsini japán hatóságok különböző kellemetlenségekkel molesztálják az angol alattvalókat. Legtöbbjüket tetőtől talpig megmottozták, sőt még a cipőiket és harisnyáikat is levették velük. Néhány angol, akik el akarták hagyni az engedélyes területet, teljesen levetkőztettek, majd visszatérésre kényszerítették őket.

Egy angol alattvalónak, aki tiltakozott ezen eljárás ellen, egy japán tiszt kard-

lappal az arcába vágott.

Az engedélyes terület bejáratainál őrt álló angol katonák minden pillanatban készek arra, hogy tüzeljenek.

A helyzet súlyosága ellenére az angol és francia engedélyes területeken belül tökéletes nyugalom uralkodik.

Legnagyobb gondot az élelmezés okozza, egyelőre ugyan még van elegendő élelmiszerkészlet.

A Reuter távirati iroda jelenti Tiencsinből, hogy minden alapot nélkülöznek azok a hírek, amelyek szerint a japán csapatok elfoglalták volna az angol engedélyes területet.

Újabb japán intézkedések

Tokióból jelentik: Hiranuma báró, japán miniszterelnök hosszas megbeszélést folytatott a pénzügyi és a közlekedésiügyi miniszterrel, majd közölte a kormány tagjaival azokat az intézkedéseket, amelyek a japán-kínai incidenssel kapcsolatban foganatosítanak.

Jólétesült tokiói körök véleménye szerint az Anglia részéről Japán ellen foganatosított különböző intézkedések, amelyeket a kínai-japán háború kezdetétől a mai napig hoztak, eredménytelennek bizonyultak. Ezen körök véleménye szerint Angliának több kellemetlensége fog származni, mint Japánnak, hogyha a jelenlegi helyzetben rosszabbodás áll be.

Japán nem fél az angol megtorló intézkedésektől

A Domej távirati iroda tiencsini jelentése szerint tokiói körök bílnének minősítik azokat a fenyegetéseket, amelyek szerint Anglia gazdasági megtorlásokkal fog élni Japánnal szemben. Ugyanezek a körök megjegyzik, hogy hasonló lépés az angol-japán kereskedelmi egyezmény megszegését jelentené. Ebben az esetben Japán nem habozna sokat, hogy szembeszálljon az ily módon előállott helyzettel.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILAG TÖKRÉ

Miért aggódik Japán?

A tokiói kormányának a különböző hatalmakhoz való viszonyáról és beállítottságáról legújabbban sokat írnak a világlapok. Összefoglalva a konkluziókat, a következő helyzetkép alakul ki erről az aktuális problémáról.

Amerika a japán politikuskok előtt nagy tekintélynek örvend, egyuttal azonban félnék is tőle, főleg azért, mert állandóan és egyre intenzívebben barátokzik Angliával.

Nagy-Britannia ezidőszent a hadseregben a leggyűlöltebb hatalom. Konzervatív körökben azonban sajnálkozással beszélnek arról, hogy az utóbbi években Japán és Anglia között az idegenkedés atmoszférája kapott lábra.

Franciaország helyzete Japánnal szemben nem jelentékeny. Katonai körök mindenestre elítélik azt a tényt, hogy Franciaország Kínával szimpatizál.

Németországot a hadseregben megcsodálják, viszont a régi és a tapasztalt politikuskok tartózkodóan beszélnek róla és a mai német kurzust átmenetinek tartják.

Olaszország, mint tengely-partner nagy szerepet játszik Japánban. Különösen dicsérik Mussolini bölcsességét. Sok japán az olasz néppel szemben nem mutat semmi szimpátiát.

Oroszország a legveszedelmesebb és legkellemetlenebb ellenfél. A kommunizmus nagy japán körökben valóságos patológikus félelmet okoz. Általában Japán még ma is alacsonyabbrendűségi érzéskomplexumban szenved, amit nem szüntettek meg az sem, hogy Kínában harci sikereket értek el.

Aki Japán és a nagyhatalmak közötti külpolitikai viszonyt figyeli, annak szembetűnik, hogy Tokió mekkora erőlködésekkel viszkedik, hogy az amerikai nép rokonszenvét biztosítsa magának. Amerikai újságírók a fronton olyan kedvezményeket kapnak, amilyeneket egyetlen népszurnaisztái sem. A Janktsekiangon elsüllyesztett amerikai cirkálóért járó kártérítést pár hét alatt utolsó centig lefizették, miattal Anglia a „Ladybrid” és „Sandpiper” nevű megsérült hadihajóit még mindig várja a jóvátételt. Majdnem minden hónapban ugynevezett Jóindulatu Misszió (Goodwill-mission) utazik az Egyesült Államokba. A sanfranciskói és newyorki kiállításán a japán pavillon tündetően hatalmas aranyú és olyan berendezési, amely vetekedik bármely európai nagyhatalom pavillonjával.

Az amerikai barátság után való törekvést az a félelem magyarázza, hogy egy szép napon az Egyesült Államok átmehetnek Japán ellenségeinek táborába. Rendkívül komolyan veszik az Unio sajtóját, melynek lelkiismeretes olvasására a miniszteriumokban külön tisztviselőket tartanak, hogy ezek alaposan referáljanak az amerikai közvélemény minden megnyilatkozásáról. Ha egy-egy lapban japánbarát cikk jelenik meg, azt gyorsan lefordítják és közlés céljából elhelyezik a japán sajtóban annak bizonyítására, hogy Amerika egyelőre még semleges. Rooseveltet kiszámítálatlan politikusknak tartják és Németországgal szembeni beállítottságát Tokióban közvetett fenyegetésnek tekintik. Emiatt a japán illetékes körök még mindig azon igyekeznek, hogy a világgal elhitessék a demokratikus államok iránti szimpátiájukat. E mégis szövetséget kötöttek Németországgal, ez azért történt, mert Hitler tartja a kommunizmus egyetlen erőteljes megátalójának.

Legfőképp attól tartanak, hogy Amerika elnöke egy napon árubojkottot rendel el Japán ellen, ami miatt egyfelől kikapadnának a diva-források, másfelől nem kapna nyersanyagokat. Az Egyesült Álla-

Sighet, június 15. Sanghaj!... Műmeseszerűen hangzik idővel ez a keletvási metropolisok előtti!

Ma úgy beszél valahol a szomszéd lezárt sorompóba, döfütök ezidőszakra" vált, amint az előző számban, általán megállapították.

Az egyelőre egyre közelebb kerül.

Ha a távgyorsítás, még jó messzire lettek eme legjellegileg egyre közelebb más példákat ne hiszigen is több zűrtelmentlenül a találatot leveleket.

Ezekből a tárgyakból, valamint a csakis Sanghajból szűnk az alábbiak és mozaikszírián.

polita nagyvárosnak lók szempontjából. Születi z Sanghajja.

Alig félszáz évvel ezelőleg együtt Hirsch Iszák a re ismert tagjai.

Hirsch Iszák a roknból menekült. dista volt, majd a filozófiát. Már csak hátra, amikor az tudományos karrier borba került, de az érvényes utlevél nába akkor nem ke volt egy kis megtárgyel együtt utank.

A kezdet küzdelmei geti fiatalemberben párosult a mára Jómaga perfect héber sal birt, felesége sz. A sanghaji zsidó se élen egy Sasson nébáb áll, — a pár angol zsidó miniszter gástanulni működtött, kaptak első segélyké állást szereztek a s héber gimnáziumban.

A klíma nehézsége házaspár szívós termégedett és biztató szülőknél és testvére. Egyik legutóbbi le hogy egy tökély társul-gyárat létesítettnek — köztük igen ad megélhetést. Né foglalkoztatnak és prosperál. Rövidesen nek.

Nagyszerű, moder az a vágy foglalkozt kel és rokonokkal e hajban.

A forró klíma mgyengébb szervezett emigráns menekült miatt. Mert európai talál valamilyen elhő milyen szakmához és Es főleg — ha nem.

A zsidó segélyszervezések azt a támogatnak, amit még háro is nyújtani tudtak, hagynak. Az utóbbi tükben növekedett a és ennek folytán a készpénz-segélyeket kik, csak egészen b.

A zsidó szö

Mindezek dacára megtehető, megteszi szolidaritásnak legelőnek meg naponta oroszországi zsidók áldozó módon demoi mai nehéz időkben nyek között élő zstestvéreim önzetlen t A segélyszervezetek deneknek külső lakó lehetőségek is nagy

Weizmann Chaim emlékirata a Népszövetséghez a Fehér Könyvről

A Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke emlékiratában a Fehér Könyv elvetését kéri a Népszövetségtől

Genf, június 15. Megirtuk, hogy június 8-án nyílt meg Genfben a Népszövetség állandó mandátum-bizottságának ülészaka, amelyen letárgyalásra kerül a Palesztina-kérdés egész komplexuma is. A Cionista Világszervezet vezetője és a Jewish Agency nagy előkészületeket tett a zsidó szempontok képviselésére és megvédésére. Ezzel kapcsolatosan Weizmann Chaim, a Jewish Agency elnöke a mandátum-bizottsághoz való továbbítás céljából levelet intézett Sir Harold Mac Michael palesztinai főkörmányzóhoz. A levél tartalma a következő:

— A kormányzat új politikája elvitatja a zsidó nép ama jogát, hogy visszaállítsa nemzeti otthonát Palesztinában. Az angol kormány által 1917-ben, a Balfour-féle történelmi nyilatkozatban tett ígéret visszavonása nemcsak a palesztinai, hanem az egész vi-

lág zsidóságában mély megdöbbenést keltett. Még soha sem érezte a zsidó nép oly nagy szükségét az otthonnak, mint éppen napjainkban. A zsidók ellenállását az új politikával szemben az egész világ, sőt magában Angliában is, számos vezetőgyűlés támogatja, mert az új politikában hitzegést látnak. Azt az innepélyes ígéretet, amelyet az angol kormány 1917-ben a zsidó népek tett, a világ összes civilizált nemzete megerősítették később. Ez a megerősítés alkotta a Palesztina-mandátum alapjait, amelyet a Népszövetség az angol kormányra ruházott. A világ zsidósága tehát joggal elvárja, hogy a Népszövetség, amelyet a mandátum feletti ellenőrzés végső joga megillet, védelemben fogja részesíteni a zsidó nép nemzetközileg elismert jogait.

eleget tesz és az ország védi, az ország gazdasági képességével összhangban szabályozza.

Különösen éles szavakban kell ki Weizmann a Fehér Könyv azon kitétele ellen, amely szerint az arabok hozzájárulásától teendő függővé a zsidó bevándorlásnak öt év utáni folytatása. Ez teljes megsemmisítését jelentené annak az elvnek, hogy a zsidók a jog ereje folytán vannak Palesztinában.

A kormány kijelenti a Fehér Könyvben, — írja Weizmann, — hogy kötelezettségeinek további keresztülvittele erőszak alkalmazását tenné szükségessé. Ezzel szemben meg kell mondani, hogy nem a mandatárius kötelezettségek teljesítése, hanem azoknak elhanyagolása hozza magával az erőszak diadalát és hogy ez az elhanyagolás prémiumot ad a terroristáknak erőszakosságukért és büntetést a zsidóknak önruralmukért. Az erőszakot azért alkalmazták, hogy megakadályozzák a zsidókat abban, hogy Palesztinába jöjjenek. Az erőszak uralma még nagyból lesz a jövőben, ha a kormány maradéktalanul keresztülvinné a Fehér Könyvben vázolt politikáját.

A földvásárlás

A földvásárlás korlátozásának tervéről szólva, Weizmann kijelenti, hogy ez a zsidó nemzeti otthon területi méreteinek megkisebbitését jelenti, ami szöveg ellentétben áll a mandátumban foglalt azon kötelezettséggel, hogy a mandatárius hatalom „előmozdítsa a zsidók sűrű letelepedését az országban.” Ugyanígy akadályozná az általános mezőgazdasági fejlődést, amelynek előmozdítására ugyancsak a mandátum kötelezi a kormányt.

Weizmann Chaim végül a Jewish Agency nevében legelőbb tiltakozását emeli fel az 1939. év májusában megjelent Fehér Könyvben foglalt politika ellen és azon reményében áll a kifejezés, hogy a Népszövetség illetékes szervei nem fogják azt jóváhagyni, miután ez a politika teljes megfordítását jelent a Népszövetség által a Palesztina-mandátumban meghatározott, eredeti politikának.

Weizmann levelével egyidőjűleg a Jewish Agency külön memorandumban fejti ki a mandátum-bizottság előtt a Fehér Könyv jogi aspektusait.

A Fehér Könyv ellen

Az angol kormány által 1939. májusában kibocsátott Fehér Könyv — írja Weizmann — a következőket irányozza elő: 1. A zsidókat állandó kisebbségi sorsra kívánja kényszeríteni Palesztinában azért, hogy a bevándorlást öt év múlva teljesen megszüntesse, ha az arabság ehhez ragaszkodik. 2. Az ország egyes részeiben teljesen megtiltja, másról pedig korlátozza a zsidó tevékenységét. 3. Meg akarja szüntetni a mandátumot és át akarja alakítani az országot önálló államná, amelyben a zsidó nemzeti otthon az arab többség akaratának vetné alá. A Fehér Könyvben előirányozott politika tényleges megszüntetését jelenti annak a különleges státusznak, amelyet a zsidó nép Palesztinában a Balfour-deklaráció és a mandátum alapján élvezett; súlyosan érinti a zsidó jogokat és érdekeket és csak a jelenleg Palesztinában élő zsidókat veszi figyelembe. Ez az egész politika éles ellentétben áll a Palesztina-mandátum törekvéseivel és céljaival.

A Fehér Könyv nem veszi figyelembe a mandátum bevezetőjét, amely elismerte „a zsidó nép történelmi kapcsolatát Palesztinával és a jogát arra, hogy ott újáteremtse Nemzeti Otthonát. A Nemzeti Otthon „újá-teremtése” azt jelentette, hogy a világ elismerte a zsidó nép jogát egykori pozíciójának újbóli elfoglalására.

A Jewish Agency megrövidítése

A Fehér Könyv egyszerűen kihagyta szövegéből a mandátum több olyan rendelkezését, amelyek pozitív kötelezettségeket rónak a mandatárius hatalomra, így a héber nyelv elismerését, mint az ország egyik hivatalos nyelvét és a Jewish Agency elismerését, mint olyan szervezet, amely a zsidó nép képviselésére hivatott és amely jogosult arra, hogy tanácskozzon és együttműködjön a kormánnyal minden olyan ügyben, ami a Zsidó Nemzeti Otthon érdekli. Az a tény, hogy a Fehér Könyv figyelmen kívül hagyta az utóbbi rendelkezését a mandátumnak, arra mutat, hogy a kormány meg akarja szüntetni a zsidó nép különleges státusát, korlátozni kívánja palesztinai jogait. Sőt a Fehér Könyv még ennél is tovább megy, amennyiben nemcsak, hogy nem tartalmaz semmilyen intézkedést a zsidó nép képviselőinek megkonzultálására, hanem egyenesen előírja, hogy Palesztina jövőbeni kormányzati formájának eldöntésénél olyan feleket fognak bevonnai a tanácskozásba, amelyek a mandátum szerint semmilyen locus standi-val nem rendelkeznek Palesztina tekintetében, nevezetesen a szomszédos arab államok képviselőit. A Jewish Agencynek a mandátumban előírt megkonzultálását az arab államok egyoldalú bevonásával cserélik fel.

A mandátum és a „függetlenség”

Ami az alkotmányos kérdést illeti, az új Palesztina-politika oda vezetne, hogy Palesztina zsidó lakossága akarata ellenére egy arab állam alattvalóinak helyzetébe kerülne. A kormány ugyan megígéri, hogy a jövőbeni palesztinai állam alkotmányát „megfelelő rendelkezést fog tartalmazni a palesztinai zsidó nemzeti otthon különleges helyzetére vonatkozólag.” A tapasztalat azonban arra tanít, hogy az összes alkotmányos kisebbségi garanciák értéktelenek ott, ahol a többség, amely a hatalmat birtokolja, nem akarja azokat respektálni.

Weizmann ezután kifejti, hogy a mandátum csak önkormányzati intézmények fejlesztésére kötelezi a mandatárius hatalmat, de semmiesetre sem irányozza elő, hogy Palesztinát önálló államná kell átalakítani. Sőt az iraki és szíriai mandátummal ellentétben a

Palesztina-mandátumban nincs függetlenség-klauszula. A királyi bizottság is leszögezte, hogy a mandátum főcélja a zsidó nemzeti otthon megteremtése. A mandátum tehát nem szüntethető meg mindaddig, amíg a nemzeti otthon meg nem teremtődött az ehhez szükséges összes biztosítékokkal. Ha rendkívüli viszonyok mégis szükségessé tennék a mandátum időelőtti befejezését, ugye ezt olyan rezsim kell megelőznie, amely biztosítja a zsidó nemzeti otthon jövőjét. A zsidó nemzeti otthon akkor tekinthető csak felállítottnak, ha növekedése és fejlődése a mandatárius hatalom segítségével történik.

A bevándorlás

A bevándorlás kérdéséről szólva, Weizmann a mandátum szövegére hivatkozva leszögezte, hogy abban a pillanatban, mielőst a zsidóktól megtagadják a nemzeti otthonba való belépés jogát, a nemzeti otthon elveszti értékét és jelentőségét a zsidó nép számára. A Zsidó Nemzeti Otthon kritériumát az határozza meg, hogy minden zsidónak, akinek módjában áll letelepedni, anélkül, hogy másoknak kárt okozna, megadott az effektív lehetőség, hogy ennek a jognak érvényt is szerezzen. A zsidó bevándorlás önkényes korlátozása a zsidó nép Palesztinára való történelmi jogainak megtagadását jelenti, mely jogok képezik a Palesztina-mandátum alapját. Az egyetlen bevándorlási politika, amely

A magánerdőségekre is bejelentjük elővételi jogunkat — jelentette ki Kolozsváron az erdőkinestár vezérigazgatója

A máramarosi erdősegek kérdését is megvitatták. Növelni fogják az állami erdősegek kitermelését

Részletesen beszámolt az Uj Kelet azokról a mélyenszintű újításokról, amelyeknek végrehajtását Petre Ioan, a CAPS volt vezérigazgatója, jelenleg a földművelésügyi minisztérium erdőügyi kereskedelmi igazgatóságának vezetője jelentett be azon a nemrégiben megtartott bukaresti kongresszuson, amelyen az ország minden részéből az erdőkinestár mintegy száz vezető tisztviselője vett részt. Ennek az új rendszernek az alapvető az állami irányítás fokozottabb érvényre juttatása képezi.

Petre Ioan vezérigazgató az elmúlt héten körutat tett Erdélyben, hogy a helyszínen tanulmányozza az új erdőgazdálkodásnak a beindítását és egyben közvetlenül is megbeszélje az erdélyi kincstári erdősegek vezető tisztviselőivel a teendő intézkedéseket.

Ennek a körútjának során Petre Ioan vezérigazgató Kolozsvárt is érkekezett hivott egybe, amelyen többek között Popp Ladislau erdőtanácsos és V. Precup vezérfelügyelő is résztvettek.

Az érkekezelt alkalmával Petre Ioan vezérigazgató kifejtette, hogy az erdőügyi igazgatóság az árak szabályozása terén új politikát akar meghonosítani, amelynek célja kettős: a kitermelési költségek csökkentése és egyben az árak felemelése. Ezzel helyre lehet állítani az erdőkitermelés rentabilitásának megrendült egyensúlyát.

A kincstári erdősegeket ugyanúgy fogják ezentul is kitermelni és adminisztrálni, mint eddig. A kereskedelmi igazgatóság azonban arra fog törekedni, hogy a szomszédos, ugyanazon völgyben fekvő erdősegek tulajdonosait szövetkezésre bírja, ami az értékesítés és kitermelés terén egységes munkaterv keresztülvitelét teszi lehetővé.

Az állam elővételi jogát ki fogja terjesztetni a közbirtokossági és magánerdőségekre is — mondotta Petre Ioan vezérigazgató — mivel ezáltal is hozzájárulhat az árak oly kívánatos emeléséhez.

Az állami erdősegek kitermelésénél nemcsak a kitermelési mennyiség növelését fogja az erdőkinestár szem előtt tartani, hanem az árak megfelelő emelését is.

A saját rezsiben való kitermelés fokozása révén az erdőkinestár ki fogja zárni a közvetítő személyeket, amivel egyúttal a faipar és fakereskedelelem nacionalizálásának érdekét is szolgálja.

A kolozsvári érkekezleten a máramarosi erdőigazgatóság vezetői is résztvettek és megtárgyalták a máramarosi fatermelés mai helyzetét és jövő lehetőségeit.

Petre Ioan vezérigazgató Kolozsvárról elutazva a szászsebesi és brassói erdőigazgatóságokon tartott hasonló célú érkekezletet. (r.-r.)

mok ugyanis évek óta legerősebb vevői a japán selyemnek, az egyetlen exportcikknak amely a nyersanyagától az áradható áruig idegen deviza nélkül magában az országban előállítható. Amit Japán 1936-ban megbízható statisztikák szerint gyapotban, vasban, acélban, olajban és benzínben vásárolt Amerikától, 850 millió jenne, vagyis 300 millió dollárra rug. A háború kitörése után a vásárlások állandóan emelkednek. Egy amerikai bojkott a háborús helyzetet feltétlenül károsan befolyásolná. Egyelőre Tokióban számítanak a yenkik „üzleti értékére”, de jól tudják, hogy az amerikai tömegek a kínaiakkal szimpátiáznak.

A japán politikusoknak nagy gondot okoz, hogy Amerika napról-napra intenzívebben barátokzik Angliával. Japán nem egyszer kísérelte meg a barátság meglazítását, de ez soha sem sikerült és pedig Roosevelt határozott magatartása miatt. Mindazonáltal Japánban nem lehet fenyegetést hallani Amerika ellen, amint az elég sűrűn megtörténik Japánnal szemben. A kínai konfliktus során nagy gyűlölet ébredt Anglia iránt, olyan ellenszenv, amely semmivel sem kisebb, mint az Oroszország elleni. Japánban jól tudják, hogy Anglia támogatja a fehér fajt Ázsiában. Érthető tehát a japán hadsereg tisztikarának mesterkedése az angol világhatalom ellen. A jelszó e körökben: „Megsemmisíteni Albion erejét, hogy a pálya szabad legyen a japán világhuralmi aspirációk számára.”

Angolország azonban könnyen nem hagyja kiszorítani magát a területekről, először is, mert keletázsiai invenziói miatt félmillió fordítást is többet tesznek ki. Olyan összeg, amit érdemes megvédeni. Londonban pedig tudják, hogy a közvetlen beavatkozásnál hasznosabb, ha Japán hosszú konfliktusokkal gyöngítik. Ennek a célnak az irányába tartozik az is, hogy Anglia az utóbbi hónapokban nagy hiteket nyújtott Kinának, hogy ezzel is tovább tartson a háború és hogy Japán háborús pozícióiban megigassza. Japán katonai körökben nem ok nélkül háriják a háború elhúzódásának ártalmát az angolokra. Miatuk nem akar Kína békétárgyalásokat és ugyancsak miattuk van, hogy Csang-Kaj-Sek még mindig nép bukott meg és hogy a kínai dollár egyre szűrdabbul tartja magát. A japán tiszték azonban kissé örülnek ennek is, mert Angliában bimbakot találtak számos sikertelen hadi vállalkozásukért.

A katonák azonban a legtöbb esetben gyöngye politikusok. Ezuttal elfelejtik, hogy Anglia Amerikához csatlakozott és hogy a tengely ellensúlyozására Oroszországnak a barátságát keresi. Anglia Singaporeban flottabázist épített, Honkong erődítéseit kiterjesztette s a brit flotta fejlesztése érdekében nagyobb hitelt állított be költségvetésébe. Ezekben a tényekben Japánnak látnia kell azt, hogy érdekei a legsúlyosabban veszélyeztetve vannak.

Japánnak Franciaországgal való viszonya sohasem volt szívélyes. A spanyol polgárháborúban való beállítottságát gyanakvással nézték és nem szerették azt sem, hogy elősegítették Kinának hadianyaggal való ellátását. Számos tiltakozás és megtorló intézkedés járt ennek nyomában, míg végül megszállották Hainan és Spartley szigetcsoportot, amelyek eddig a franciák jóindulatát bírták.

A japán kormányának a totális államokkal szemben való viszonya egészen más. Mint ismeretes, 1936 november 25-én Japán aláírta azt a német paktumot, amelynek éle Oroszországgal ellen irányul. Arita, az akkori külügyminiszter úgy szerette volna beállítani a dolgot, mint valami ideális megállapodást, amelynek nincsenek katonai záradékai. Lehet, hogy a szó szorosabb értelmében vett katonai szövetség, nem is jött létre a két hatalom között, de annyi bizonyos, hogy Japán állandóan kimélyíti az európai politikai egyre nagyobb tért hódít Japánban. Ez még nem jelenti azonban, hogy egy európai háború esetén ide csapatokat küldjenek. Egyelőre Kelet-Ázsiára szorítkozik, ahol Oroszország a legnagyobb ellensége. De azt hiszik, hogyha háborúba keveredne a szövettel, akkor Németország Japánba küldene csapatait. Ha nincs is szövetség még közöttük, de a német és japán vezérkar máris együttműködik. Legnagyobb hiba ebben a szövetségben az, hogy sem Németország, sem Olaszország nem tudja Japánt pénzügyileg segíteni. Ez a főok, amiért Amerikához ragaszkodik a japán közvélemény.

11-egyedszer fizeti ki a 6 milliós főnyereményt a 19042 számmal a „Hermes” főelárusító

Ezenkívül: 1 millió a No. 423787 anexa
1 „ a „ 717465 „

Sorsjegyet az új játékra „Hermesnél” Cluj, Piata Unirii 1.

Lei 100.000	No 108160 anexa
„ „ „	No 386350 „
„ „ „	No 530763 „
„ „ „	No 623233 „
„ „ „	No 834960 „
„ „ „	No 436284 „
„ „ „	No 439836 „

HIREK

— **Megszüntetik a prágai román követésget.** Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium rendelete szerint a prágai román követség megszűnik és helyébe főkonzulátust létesítenek.

— **Kétszeresen kell megfizetni a tikketek árát a Rapid-vonatokon azoknak, akiket enélkül találunk.** Bucurestiből jelentik: A CFR elrendelte, hogy a Rapid-vonatokon kétszeresen fizetessék meg a tikketek árát azokkal az utasokkal, akiket enélkül találunk.

— **Halálos gázolás a máramarosi országúton.** Szigetről jelentik: A Szatmár-Sziget között közlekedő egyik teherautó tegnap, eddig még nem tisztázott körülmények között Certeze község határában elütötte Mihulic Alexandru 68 éves ottani gazdálkodót. A szerencsétlen embert beszállították a szigeti közkórházba, ahol pár órai szenvedés után meghalt. Az eljárást folyamatba tették a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására.

— **KÉT ÖNGYILKOSSÁGOT KÖVETEK EL TEGNAP CLUJON.** Két öngyilkosság történt tegnap délután Kolozsváron. Illyés József Chinez uca 4. szám alatt lakó 32 éves bogdátársulajdonos, tegnap délután 3 három óra tájban szobájában az ajtófélfára felakasztotta magát. Mire a házbeliek tették észrevették, már haldokolt. A közben kihívott mentők pedig csupán a bedőlött halált állapíthatták meg. Hátrahagyott levelében az életunt Illyés József azt írja, hogy tettét nyomorúságai miatt követte el. — A másik öngyilkosság pedig a Hója erdőben játszódott le, ahol egy középkori ismeretlen férfi akasztotta fel magát egy kisművésű fára. Mindkét öngyilkosságot ügyében Muréstan Ioan ügyeletes rendőrkapitány és dr. Hossu városi tisztiorvos szállították ki a helyszínre, akiknek intézkedéseire a holttesteket beszállították a törvényeséki bonctani intézetbe. A Hója erdőben talált ismeretlen férfi személyazonosságának megállapítására megindult a nyomozás. Az erdőben talált öngyilkos férfi egyik zsebében a következő szövegű kuszaírású cédula volt: „Majd, amikor megkapom az 500 lej nyugdíjamat, kifizetem a cigarettáit is...” De, hogy ez mit jelent, egyelőre még nem tudni.

— **Adótarozás fejében lefoglalták Marlene Dietrich 100.000 dollár értékű ékszereit a newyorki kikötőben.** Newyorkból jelentik: Marlene Dietrich, az ismert filmszínésznő, aki az elmúlt héten vette fel az amerikai állampolgárságot, tegnap a Normandia fedélzetén férjével elindult Európába. Elutazása előtt pár perccel a kincstári tisztviselők megjelentek a hajón és 248.000 dollár adótarozás fejében lefoglalták a filmsztár 34 bőrdíjóját. Marlene Dietrich hiába hangoztatta, hogy mindig rendesen fizeti adóját, végül kénytelen volt bőrdíjjeinek felszabadítása végett 100.000 dollár értékű ékszereit hagyni biztosítékul.

— **Elszűnt a szatmári ort. hitközség elnökválsága.** Szatmárról jelentik: A szatmári ort. zsidó hitközségben belső válság volt készülőben, amely azonban szerencsére megszűnt. Rosenberg Sámuel, a hitközség elnöke, három évi működés után a napokban levelét intézett az előjáróságához és bejelentette tisztségéről való lemondását. Visszalépését általános kimerültségével indokolta. A hitközség vezetősége azonban, Freund Szender alelnökkel az élén, nem fogadta el Rosenberg lemondását és háromtagú küldöttséget menesztettek hozzá, hogy maradásra bírják. A küldöttség szeretetteljesen biztositotta az elnököt és kérte, hogy a hitközség érdekében maradjon meg a helyén. Rosenberg Sámuel látva a vezetőség egyöntetű ragaszkodását, visszavonta lemondását és a tisztújító közgyűlésig tovább viseli az elnökség nehéz és felelősségteljes tisztségét.

— **Vasutvonal épül Sziget és Nagybánya között.** Máramarosszigetről jelentik: Az Erdélyt és Máramarost közvetlen vasutvonalal összekötő Alsóvisó-Szalva vasutvonalon kívül, — mint értesülünk — újabb vasutvonalat terveltette le a CFR illetékes reszortja, Máramarosnak Erdéllyel való összeköttetése érdekében. E tervek szerint vasutvonalat építenek Máramarossziget és Nagybánya között a Gutin-hegységen keresztül. Ez az új vasutvonal a Sziget-Sugatag keskenyvágású vonalnak meghosszabbítása lenne és hirtelen építéséhez még ez év folyamán hozzáfognak.

— **Huszezer lej jutalom a nyomravezetőnek.** A június 8-áról 9-re virradólag a Romeluca 22. szám alatti házban történt revolveres rablással kapcsolatosan, amint a rendőrség büntügyi osztályától értesülünk, az igen érzékenyen károsult főmérnök, Judik vasuti nyugalmazott főfelügyelő ezennel köztudomásra hozza, hogy huszezer lej készpénzzel jutalmazza azt az egyént, aki a vakmerő revolveres rablók kézrekerítésére érdekében az illetékes hatóságokat biztos nyomra vezeti.

— **Házasság, Szántó Vera Bilbor és Rosenfeld Sándor Chendul Mare szívesen látják rokonaikat és ismerőseiket f. hó 18-án déli 1 órakor a reghini nagytemplom udvarán tartandó esküvőjükre.** (Minden külön értesítés helyett.)

— **Munkáshiány van Szlovákiában.** Pozsonyból jelentik: A szerdai minisztertanács megállapította, hogy Szlovákiában munkáshiány van, amiért elhatározta, hogy visszahívja a jelenleg Németországban tartózkodó 50.000 szlovák munkást.

— **Felvétel az oradeai ort. zsidó fiu- és leánygimnáziumba.** Az oradeai zsidó fiu- és leánygimnázium első osztályába iratkozni szándékozik főveltelük iránti folyamodványukat legkésőbb f. hó 21-ig nyújtásuk be az iskola igazgatóságához. Mellékelendő okmányok: iskolai, születési, állampolgársági és ujróléti bizonyítványok. A főveltel vizsgálat a fiugimnáziumban f. hó 22-én, a leányiskolában 23-án reggel nyolc órakor veszi kezdetét. A vizsgálat anyaga: román nyelv és szám-tan Folyamodvány-mintával és minden egyéb felvilágosítással készséggel szolgál az iskolák igazgatósága.

— **Az ügyészség is beleavatkozik a máramarosi „Zorile” szövetkezet ügyvitelébe.** Szigetről jelentik: A máramarosi „Zorile” szövetkezet körül jelentős visszaéléseknek jöttek a nyomára. Ezt a szövetkezetet az állam igen jelentős összegekkel szubvencionálta. Victor Jinga miniszter legutóbbi máramarosi látogatása során elrendelte a szövetkezet vezetőségének feloszlását és Bilțiu Ion középiskolai tanárral az élén, új vezetőséget nevezett ki. A régi vezetőség többszöri felszólításra is megtagadta az ügyvitel átadását, mire Bilțiu tanár az ügyészség segítségét kérte. A fejlemények elé figyelemmel tekint a máramarosi közvélemény.

— **FELVÉTELI VIZSGÁK.** A felvételi vizsgák a nagyváradi középiskolákba folyó hó 20-án kezdődnek. Az oradeai Schwartz Menyhért-né-féle orth. zsidó leánynevelő-intézet és internátus vezetősége folyó hó 18-tól kezdve előkészíti a felvételre jelentkezőket, s benyújtja azon tanulók kérvényeit, akik a jövő tanévre az internátusba bentlakóknak jelentkeznek. SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ-FELE ORTH. ZSIDÓ LEÁNYNEVELŐ INTEZET ÉS INTERNÁTUS, Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 8. Telefon 12-11.

— **Engedélyezték a halotthamvasztást Ausztriában.** Bécsből jelentik: A halotthamvasztást hivatalosan engedélyezték Ausztriában. A hamvakat tartalmazó urnákat befogadják a temetőkbe.

— **Orvosi hír.** Dr. Hirsch belgyógyász, röntgenszakorvos Targu-Muresen (Str. Călarășilor 42. sz.) rendeléseit újra megkezdte.

— **Stolija Jenő énekpedagógus tanítványainak vizsgahangversenye.** A napokban a katolikus gimnázium dísztermében Stolija Jenő, a kiváló orosz énektanár tanítványai nagy sikertől vizsgahangversenyt tartottak. A hangversenyt felülmúlta T. Ghiuculon, a kiváló baritonista és Katona Böske, mindkettőjük már le szerződött az Opera. Kirobbanó sikere volt Krizsán Erzsébetnek, aki nemcsak gyönyörű szopránjával, hanem már pusztán megjelenésével is megnyerte a közönség elismerését. Sikere volt még Nemetz Ilonának és Rusu Vioricának. A zongorakíséretet Rezik Aliz látta el — precizen.

TURISZTIKA

A brassói Ivria turistaszakosztálya vasárnap, folyó hó 18-án kedvező idő esetén társaskirándulást rendez Brasov — Zárnesti — Propăștie — Măgura — Bran utiránnyal. Összútköltség tagoknak 80 lej, nemtagoknak 100 lej. Jelentkezéseket elfogad Wachtel & Braun cég a költségek előzetes lefizetési ellenében. Indulás reggel fél 8 órakor az Astra mozi elől. Vendégeket szívesen lát a szakosztály.

A Haggibbor Turistaszakosztálya közli, hogy részt fog venni a temesvári Kadima zsidó turistalátalközön, amely a nyár folyamán lesz a Fogarasi havasokban levő Bulea tónál. Jelentkezni időpont javasolás miatt már most volna ajánlatos. Felvilágosítással a Haggibbor titkrásága szolgál.

— **Az argentinai minisztertanács jóváhagyta az európai országokkal kötött kereskedelmi egyezményeket.** Buenos Ayresből jelentik: Az argentinai kormány a tegnapi minisztertanács jóváhagyta a következő államokkal kötött kereskedelmi és gazdasági egyezményeket: Románia, Belgium, Svájc, Hollandia, Finnország, Luxemburg, Magyarország, Lengyelország, Dánia, Litvánia és Németország.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak ez-uzon mondunk halás köszönetet, akik szeretettel halottunk, megboldogult Gluksman Gusztáv né elhunyt alkalmából részvétnyilatkozatukkal nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak ez-uzon mondunk leghálásabb köszönetet, akik szeretettel halottunk, megboldogult Bixenspan Sámuel elhunyt alkalmából részvétükkel és együttérzésükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

— **A Rapid autobus-szindikátus közli,** hogy szamosfalvi kocsijai ismét egész a fűrdőig közlekednek.

— **Allítólag 236 lelkeszt öltek meg Madrid tartományban a polgárháború alatt.** Madridból jelentik: A Franco-kormány kimutatása szerint a polgárháború folyamán Madrid tartományban összesen 236 lelkeszt lötek le.

— **Paraguay új elnöke.** Assuncionból jelentik: Estigarribia tábornokot választották meg Paraguay köztársaság elnökévé.

Az osztálysorsjáték húzásának eredményei

Cluj, június 15. Az Osztálysorsjáték június 15-i húzásán a következő számok nyertek (a számok helyességéért felelősséget nem vállalunk):

A matcával nyertek: 6 millió lejt 19.042, 6 millió lejt 10.010, egy millió lejt 59.543, egy millió lejt 89.826, egy millió 29.730, egy millió lejt 82.183, egy millió lejt 36.465, egy millió lejt 11.752, egy millió lejt 21.409, egy millió lejt 26.114, egy millió lejt 15.010, egy millió lejt 48.065.

200.000 lejt 10.300, 11.147, 17.137, 25.967, 30.778, 35.481, 41.863, 47.870, 48.777, 48.794, 50.287, 52.821, 59.984, 60.761, 64.951, 67.204, 70.870, 70.941, 75.454, 94.981, 95.402, 95.541, 96.116, 99.372.

Valamint több 100.000 lejes nyeremények. Mindenik sorsjegy, melynek végződése: 0 és 2, 912 lejt nyertek.

A melléksorsjeggyel nyertek: Egy millió lejt 314.281, egy millió lejt 320.412, egy millió lejt 361.028, egy millió lejt 365.057, egy millió lejt 423.787, egy millió lejt 493.581, egy millió lejt 562.660, egy millió lejt 626.099, egy millió lejt 659.718, egy millió lejt 670.943, egy millió lejt 681.702, egy millió lejt 717.465, egy millió lejt 777.777, egy millió lejt 855.098, egy millió lejt 878.743, egy millió lejt 891.233.

Valamint több 100.000 lejes nyeremények. Mindenik sorsjegy, melynek végződése: 07, 50, 51, 58, 63, 64, 77 és 81, 228 lejt nyertek.

„AURORA” nyeremények

Lei 6.000.000

No 19042 seria II. matcă Cluj

Lei 1.000.000

No 29730 seria I. matcă Iasi

Lei 200.000 No 52821 seria I matcă Bucuresti

Lei 200.000 No 70870 seria I matcă Bucuresti

Lei 200.000 No 70941 seria II matcă Bucuresti

Lei 200.000 No 75454 seria I matcă Bucuresti

valamint 49 nyeremény á 100.000 lej.

Cluji képviselőt:

Kereskedelmi Hitelbank Rt.

CLUJ, P. UNIRII 20.

Argetoianut választották a szenátus elnökévé

Bizottságot küldött ki a szenátus az új házszabály-tervezet megalkotására

Bucuresti, junius 15. (Rador.) A szenátus ülése délután négy órakor vette kezdetét. Az ülésen Cuza korelnök elnököt, a miniszteri padosorokban Calinescu, Iamandi és Zigre miniszterek foglaltak helyet.

Napirend előtt a korelnök kivette az esküt Jean Th. Florescu és Gyárfás Elemér szenátoroktól.

Ezután Iorga kért szót és felvilágosításokat nyújtott lemondásával kapcsolatban. Megerősítette, hogy azért mondott le, mert a szenátus elutasította a házszabály-tervezetet.

A mai időben — mondotta — állandó elemre van szükség és ez az állandó elem csak a szenátus lehet.

Iorga azzal fejezte be szavait, hogy Cuza ajánlotta elnöknek, Cuza azonban elhárította magától a megtiszteltetést.

Ezután Grigore Periteanu emelkedett szólásra és azt ajánlotta, hogy Argetoianut válasszák meg a szenátus elnökévé. A szenátus közfelkiáltással meg is választotta Argetoianut, aki nyomban elfoglalta az elnöki széket és rövid beszédben ismertette elnöki programját. Argetoianu elmondotta, hogy a Nemzeti Ujjászületési Front szellemében kívánja vezetni a szenátust, a teljes beilleszkedést akarja szolgálni.

A régi rendszerből — mondotta Argetoianu — nem maradt semmi. A régi rezsimben a kamara és a szenátus inkább az individuális jogok hajléka volt, mint konstruktív gyűlékezett. Ma a szenátusnak egyetlen kötelessége van, segítse a kormányt működésében, a törvények megalkotásában és az államorganizálásában. A parlament megszűnt kizárólag a politikai erők képviselője lenni, félre kell most tenni a személyi jogokat és csak a nemzet jogait szabad szemelőtt tartani. Teljes meggyőződéssel mondom, hogy a mai rezsim jobb, mint az előbbi, én a magam részéről segítséget kívánok nyújtani a kormánynak és objektív formában vezetni a parlamenti tárgyalásokat.

Ezután az ülést felfüggesztették, majd az ülés újbóli megnyitása után Argetoianu bejelentette, minthogy a keddi ülésen a szenátus a házszabály-tervezetet leszavazta, bizottságot kell kiküldeni, amely új szöveget szerkesszen meg. E bizottság tagjaivá Grigore Periteanun, Anibal Teodorescut, Gh. Dinopolt, Nifon püspököt és Alex Sandulescut jelölte ki.

Ezután Bratescu Voitești felolvasta a kamrában már elhangzott választélfeliratot, majd az elnök Argetoianu bejelentette, hogy a szenátus legközelebbi ülése junius 20-án lesz.

Junius 30-ikán választják meg a patriárkát

BUCURESTI, junius 15. II. Károly király ma rendelettörvényt írt alá, amely szerint az új patriárkát junius 30-ikán választják meg.

Rendkívül feszült a helyzet Csehországban

Sorozatos letartóztatások Szlovákiában

LONDON, junius 15. (Rador.) A Havas jelenti: A Times prágai tudósítója szerint a csehországi német tevékenység új formát öltött. Pardubiceban és Prágában az összes mozdonyok két nap óta bejuttatásra készen állanak. Brünn és Olmütz, valamint Olmütz és Igló között az országutakon holnaptól kezdve szünetel a polgári közlekedés. A prágai szállókban nagyszámú német rendőrtiszt tartózkodik.

A Prágában székelő német tisztok utasítást kaptak, hogy hozzátartozóikat azonnal küldjék vissza a Birodalomba.

PARIZS, junius 15. (Rador.) A Havas jelenti Pozsonyból: A szlovák hatóságok újabb 30 letartóztatást eszközöltek. Az elfogottakat az újvári koncentrációs táborba szállították. Azzal vádolják őket, hogy kormányellenes röpiratokat terjesztettek. A szlovák lapok hevesen támadják a rendszavatókat, akik pánszláv ürügy alatt véget akarnak vetni a független Szlovákiának.

PRÁGA, junius 15. Az éjszaka tűzvész pusztította el Märisch Ostráu legnagyobb szinagógáját és a zsidó hilközség épületét.

Őrizetbe vettek Constantában egy norvég gőzöst,

mert azt gyanítják, hogy a hajó legénysége meggyilkolta kapitányát

Constanta, junius 15. Tegnap Gibráltárból jövet, Konstancába érkezett a norvég lobogó alatt futó Myriel gőzös. A kikötőkapitányságot előőleg értesítették arról, hogy a hajó kapitánya utközben szívszélhűdés következtében meghalt. Bár a tengerészek vallomása valószerűnek tűnt, ennek ellenére a rendőrhatalóságok a kapott felvilágosítások során gyanusnak találták a matrózok felvilágosítását és a halotti bizonyítványt. A tengerészek közül egyikük másikat azt állította, hogy a halott Isztambul közelében állott be, a de a halotti bizonyítványon nem szerepel orvos neve és a szövegtől eltérően, egyetlen hajót sem értesítették a Myrielen bekövetkezett halálesetről. A legénység továbbra is kitart azon állítása mellett, hogy az elhunyt kapitány szívszélhűdés következtében halt meg. Majd közölték a rendőrhatalóságokkal, hogy Melchanko kapitány holttestét zsákba varrták és a hullámokba dobták. Mindenesetre gyanus, hogy miért nem tartották a holt-

testet továbbra is a hajón, mivel a román partok mindössze két mérföldnyire voltak. A nyomozó hatóságok arra gyanakodnak, hogy a hajó legénysége megölte a kapitányt és a hullámsírba dobva, hamis halotti bizonyítványt állítottak ki. A Myriel gőzös ilyenformán őrizet alatt áll a konstancai kikötőben.

Két évre emelték fel a katonai szolgálati időt Hollandiában

Hága, junius 15. A szenátus elfogadta azt a katonai törvényt, amely felhatalmazást ad a kormánynak a szolgálati idő két évre való felemelésére. A szociáldemokraták pótvajaslata értelmében a törvény 1944 ig marad érvényben.

A holland nemzetvédelmi miniszternek Hollandia fegyverkezési politikájáról tett kijelentései szerint az új katonai törvény folytán a határok védelme lényegesen megjavult.

DACIA

Lei 1.000.000

No 36.465 Seria I Matca Iasi

Lei 1.000.000

No 89.826 Seria II Matca Cluj

Lei 1.000.000

No 678.743 Anexa Bucuresti

Lei 200.000 No 11.147 S. II Matca Botosan

Lei 200.000 No 64.951 S. I Matca Braila

Lei 200.000 No 94.981 S. I Matca Bucuresti

Lei 200.000 No 95.402 S. II Matca Bucuresti

és 52 drb. 100.000 lejes nyerevény.

Képviselő:

ECONOMIA Cluj, P. Unirii 23.

A belga sajtó hódoló cikkei Őfelsége Károly királyról

Brüsszel, junius 15. A belga sajtó ma is terjedelmes és magasztaló cikkeiben kommentálja a restaurációs ünnepek jelentőségét. Az Etoile Belge „Egy intellektuel és aktív király”, míg a Metropole „A föld-

művesek királya”, az Informateur „Egy nemzeti forradalom első évfordulója” cím alatt foglalkozik a román restaurációs ünnepekkel.

Nemzetközi testületet létesítenek a németországi zsidóság kivándorlásának finanszírozására

Tárgyalások Londonban a tengeren bolyongó menekültek sorsáról

London, junius 15. Londonban fontos tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy nemzetközi testületet létesítsenek a németországi zsidók rendezett kivándorlásának finanszírozására és keresztülvitelére. Hír szerint a tárgyalások kielégítő módon haladnak előre. Egy ilyen testület létesítésének gondolata már annakidején felmerült a német kormány és a menekültügyi államközi bizottság közötti tárgyalások során. Az amerikai csoport képviselői, akikkel az államközi bizottság alelnöke, Myron C. Taylor a nemzetközi testület létesítésének tervét megvitatta, jelenleg Londonban tartózkodnak és az Evian bizottságot folytatnak megbeszéléseket. Ez a bizottság más országok érdekelt pénzügyi köreivel is kapcsolatban áll.

Az amerikaiak és az államközi bizottság közötti tárgyalásokon különösen aktív részt vesz Theodore Achilles, aki röviddel ezelőtt érkezett Londonba, mint az ottani amerikai követség harmadik titkára. Jól értesült körök szerint Robert Pell, az Evian-bizottság aligazgatója, aki az amerikai külügyminiszterium tisztségviselője és csak ideiglenesen osztották be az államközi bizottsághoz, még a nyár folyamán visszatér Washingtonba. Helyét Achilles követségi titkár fogja elfoglalni. Jozef Harsh, a Christian Science Monitor volt washingtoni tudósítója, akit az államközi bizottság segédigazgatójává neveztek ki, ugyancsak megérkezett Londonba és átvette hivatalát.

A londoni központi menekült szervezetek behatóan foglalkoznak a tengeren bolyongó

menekültek százainak helyzetével. Az államközi bizottság állítólag közbenjárt a német hatóságoknál az Orinoko gőzös fedélzetén tartózkodó menekültek érdekében. A Kubába tartó hajó Cherbourgól a német kormány parancsára visszatért Hamburgba. Sir Robert Emerson, a menekültügyek népszövetségi kormánybiztosa és az államközi bizottság elnöke, hosszas megbeszélést folytatott Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszterrel és más mértékadó személyiségekkel, a menekültek ügyében, akiknek Palesztinában való partraszállását nem engedték meg. Sir Herbert szoros kapcsolatot tart fenn a zsidó szervezetekkel a Saint Louis, a Flanders és más hajókon utazó menekültekkel kapcsolatban, akiknek Dél-Amerikában való partraszállását akadályozták meg.

Éhségstrájkba kezdenek a nagykanizsai internálótábor náci-foglyai

Budapest, junius 15. A Pesti Ujság című nemzeti szocialista lap jelenti, hogy a nagykanizsai internálótábor foglyai, körülbelül száz nemzeti szocialista vezető bejelentette az internálótábor igazgatóságának, hogy éhségstrájkba kezdenek, amelyet mindaddig nem hagyunk abba, amíg ügyüket ki nem vizsgálják és sorsukat el nem intézik.

re-sítő
60 anexa
50
63
63
60
84
86

TIKA

akosztálya vasárnap, ávező idő esetén tár-dez Brasov — Zár- — Mágura — Bran- tiköltség tagoknak ak 100 lej. Jelentke- aachtel & Braun cég tes lefizetési ellené- gel fél 8 órakor az Vendégeket szívesen

osztálya közli, hogy a temesvári Kadima- közöjén, amely a sz a Fogarasi hava- tónál. Jelentkezni- miatt már most Felvilágosítással a ága szolgál.

nisztertanács jóvá- gokkal kötött keres- Buenos Ayresből je- rmány a tegnapi mi- yta a következő álla- kedelmi és gazdasági na, Belgium, Svájc, Luxemburg, Magyar- Dánia, Litvánia és

s. Mindazoknak ez- szöveget, akik szere- oldogult Glücksman- almából részvétnyilat- almunkat enyhíteni család.

s. Mindazoknak ez- abb köszönetet, akik eboldogult Bixenspan- ából részvétükkel és almunkat enyhíteni család.

sz-szindikátus közli, ai ismét egész a fúr- sz ötök meg Madrid háború alatt. Madrid- kormány kimutatása folyamán Madrid tar- elkészít löttek le. e. Assuncionból jelen- rnokot választották ság elnökévé.

ék húzásának ényei

sztyársorsjáték junius ó számok nyertek (a ekelősséget nem vál-

6 millió lejt 19.042,
gy millió lejt 59.543,
gy millió 29.730, egy
millió lejt 36.465, egy
millió lejt 21.409, egy
millió lejt 15.010, egy

1.147, 17.137, 25.967,
7.870, 48.777, 48.794,
0.761, 64.951, 67.204,
4.981, 95.402, 95.541.

0 lejes nyerevények-
nyeknek végződése: 0

nyertek: Egy millió
lejt 320.412, egy mil-
lió lejt 365.057, egy
millió lejt 493.581, egy
millió lejt 626.099, egy
millió lejt 670.943, egy
millió lejt 717.465, egy
millió lejt 855.098, egy
millió lejt 891.233.
0 lejes nyerevények-
nyeknek végződése: 0,
31, 228 lejt nyertek.

SPORT

Kerületi bajnokságot nyert a szatmári Barkochba futball-csapata

Satumare, junius 15. (Az Uj Kelet tud.) Dicséretreméltó, derék teljesítményt végzett a szatmári Barkochba zsidó sportegyesület futballcsapata: megnyerte a futballkerület bajnokságát. A lelkes, egységes, összetanult együttes mindegyik tagja öntudatosan játszott. Ambíciójuk tüntet a sportsikerben, zsidó sikert akartak kivívni. Bizonyítékkal akartak szolgálni a világnak aziránt, hogy a zsidó együttes akar és tud játszani és győz és ha a siker kizárólag tudás kérdése, akkor mi zsidók tudunk elsők is lenni.

Tizenegy kék-fehér trikós sportember, tizenegy zsidó fiú, kerületünkben elismerést, kitüntetést, elsősegélyt szerzett zsidóságunknak. Sportszerű viselkedés, a játékban tudás, összhang és fegyelmesség a kivételben, szerénység a bírálatban, ambíció az előretörésben, tudatosság a zsidó lelkesedésükben, ime ez jellemezte a csapatot, aminek az örömdetesz és megérdemelt eredménye a most megszerzett bajnoki cím. Ime a Barkochba bajnoksapata:

Grünfeld Sándor kapus. Fátal, de a rábízott fontos és nagy feladatot komolyan végzi. Mandel Antsel hátvéd. A csapat veteránja. Ő a csapat tankja. Kinczler László hátvéd. A csapat legnyugodtabb embere. Kátzender Náftali fedezet, a csapat legönfeláldozóbb játékosa. Farkas Zoltán fedezet igen technikás játékos. Mandel Zoltán fedezet. Erélyes játékos. Rídermann Ernő jobb szélső. Jellegzetes specialitása: üres kapuba nem rugja be a labdát! Következtesen főlé, vagy mellé rugja. Nehéz helyzetből viszont biztosan gólt rug. Ferber Bandi összekötőcsatár. Saját nevelése a Barkochbanak, Cionista és zsidó mint ilyen nemzeti ügyet csinál a zsidó sportból. Farkas Ernő középcsatár, a legfiatalabb, de a legtehetségesebb játékos. Berger László összekötőcsatár, az ifjúságiból került az első csapatba. Szerény, kitartó zsidó fiú. Sichermann Dezső balszélső. Jól szalad, rug és fejel.

Nem volna teljes a seregszemle, ha nem mutatnánk be a Barkochba futballszakosztályának vezetőjét: dr. Simon Lászlót, aki ügyvéd és futballszakteknitely. Ismeri az összes futballtitkokat és nem mulasztja el azokat a Barkochba javára kihasználni. Ha a disztriktus kontestációra kerül a dolog, a legtöbbször ő rugja a győztes gólt... (—)

Kis hírek a sportvilágból

A Haggibor sakkosztály vezetősége meghatározott napokra kitűzte az utóbbi házi-versenyről elmaradt játszmák megtartását. A erre vonatkozó tájékoztató a klub helyiségében (Str. Memorandului 13, I. em.) közszemlére van kifüggesztve, ahol egész nap megtekinthető. Kérjük a versenyzők pontos megjelenését, mert ennek mulasztása pontvesztéssel jár.

163 ezer nézőt befogadó óriásstadiont építenek az angolok az 1944. évi olimpia színhelyének. Londonban a Themze partján épül a stadion, amelyben 119 ezer néző fedett ülőhelyet kap.

A hivatalos jelentés szerint az olasz-román mérkőzésen 23.560 néző vett részt! A bevétel kétmillió 500 ezer lej volt. Minden román játékos 8000 lej jutalmat kapott a kiváló játékért. Ebből 5000 lejt adományozott Marinescu tábornok és 3000 lejt a labdarúgó-szövetség.

Jóinformált sportkörökben tudni vélik, hogy az angol-olasz válogatott labdarúgó-mérkőzés revüje még az ősszel lesz Londonban. A román-angol mérkőzésre ugyanezen körök szerint 1940-ben kerül sor.

Az idei wimbledoni nemzetközi teniszversenyre három román teniszező kapott megívást: Bereczki Magda, Caralulis és Schmidt. A három román teniszező a jövő héten utazik Angliába.

SZERKESZTŐ ÜZENETEK

M. A., Cluj. Az angol konzulátus címe: Bucuresti, Str. Michelet 24.

APRÓHIRDETÉSEK

Nagy praktisszal rendelkező ápolónő állást keres. Ajánkozik fekvő, lábadozó, vagy fürdőhelyen üdülő betegek gondozására is. Szíves ajánlatokat „Ápolónő” jellegére a kiadóba kér.

Tanítványképzés! Kosmetika „Bote”, Hamburg M. Reg. Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11.

Amatőrök dolgoztassák ki filmjeiket Foto Artist Friedmann-nál, Str. Regina Maria 46.

Vendéglő italmérési brevettel rendelkező egyént keresek központi restaurant és büfé részére, esetleg közreműködéssel. Pénzzel rendelkező előnyben. Cim a kiadóban.

Mosást vállalok. Str. Moldovei 4. Iona.

Molnárók használják ki a bucaresti hónapot és fedezték szükségletüket selyemszítákban, ismert márká „GOLDEN ANCHOR”, valamint malomgépekben és malomkékekben a legolcsóbb árak mellett közvetlenül a Societatea Paucker-nál, Bucuresti, Str. Brăncoveanu 9, a főposta mellett. Rendelések levélileg is.

Jókarban lévő mély, sötétkék gyermekocsói eladó. Decebal 22., emelet, ajtó 3.

Fotólaboránst (laboránst) keres azonbanra Foto Angelo Calea Regele Ferdinand 3.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, junius 16.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Németnyelvű előadás Eminescu íróról. 19.17: Hanglemezek. 19.40: Felolvasás. 20: Pessione hárfá- és Jarosevici csellóművész játék. 20.35: Gounod: Faust című operája hanglemezek. A színetben: Hírek és felolvasás. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem, Délután 1.30: Pontos idő, hírek. 1.40: Időjárás, hírek héberül. 2.20: Hírek angolul. 5: Angol nyelvoktatás. 8: Tönach olvasás. 8.15: Hangverseny. 8.45: Pontos idő, időjárás, hírek. 9: Előadás. 9.15: Pontos idő, időjárás, hírek angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 18.10: Hírek. 18.10: Zongoraszámkok. 19.10: Fuvószenekar. 19.30: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.10: Az Operaház előadása: Lohengrin. 22.40: Hírek. 23: Jazz. 24: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Kézpénzzel rendelkező társat keresek jól bevezetett üzletemhez, melyet bővíteni akarok. Italmérési brevettel rendelkező előnyben. Cim a kiadóban.

4-5 szobás lakást keresünk a belvárosban földszinten, vagy első emeleten. „Azonnal” jellegére a kiadóba.

Fehérneművarró mesterkönyvvel igen kedvező elhelyezkedést nyer Consum cégnél Brasov, Regele Carol 30.

Borszék fürdőn elsőrangú villában kiadók összkomfortos, vízvezetékekkel ellátott butorított szobák. Nițescu, Cluj, Str. Torga 3. Telefon 28-91.

Harisnyaszemfelszedőgépet megvételre keresek. Cím: „Vitos” jellegére a kiadóba kérek.

Órák, ékszerek minden elfogadható árban. Orlov, főpostával szemben.

Vatta- és gyapjúfeldolgozó üzem haláleset miatt eladó. Értekezni dr. Kertész Miklós ügyvédnél, Str. Berde 2, délutáni órákban.

Intelligens tisztviselő havi 5500 lej fizetéssel, 150 ezer lej kézpénzzel férjhez menne hasonló egzisztenciájú, intelligens férfihez. Jelige: „Clujon lakunk”.

Szombat, junius 17.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17: Az országór szervezet órája. 18.15: A munka és jókedv szervezet órája. 19.15: Felolvasás. 19.30: Olasz hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Hanglemezek. 21: Üzenetek. 21.15: Táncczene. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem, Délután 1.30: Pontos idő, hírek. 1.40: Hírek héberül. 2.20: Könyvi zene. Hírek angolul. 5: Természettudományi előadás. 8: Pontos idő, hírek héberül. 8.15: Előadás Palesztina éghajlatáról. 8.35: Hangverseny. 9: Előadás. 9.15: Pontos idő, időjárás, hírek héberül. 9.30: Táncczene.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Énekszámok. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.05: „Fenn az erdő, nincsen kas”. Vigjáték. 22.40: Hírek. 23: Budapesti Hangverseny Zenekar. — 24.30: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

A. Huxley londoni kiadása könyveiből: Rotunda, 1081 lap, 175 lei, Along the Road, kve 158 lei, Proper Studios, kve 158 lei, Vulgarity in Literature 90 lei, Point and Counterpoint, 601 lap, kve 225 lei, stb. Lepage-nál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen angol jegyzéket.

HA pontos, gyors és megbízható palesztinai információkat akar, forduljon bizalommal

az Uj Kelet palesztinai információs osztályához

Az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „Hamadrich” információs irodával (Tel-Aviv), amely dr. S. Kochavi (a romániai Zsidó Párt volt főtitkára) vezetése alatt áll és Palesztina elismerten legjobb információs szervezete.

Az Uj Kelet palesztinai információs osztálya

felvilágosításokkal szolgál:

1. Kereskedelmi ügyekben
2. Ipari alapítások, vámtarifák, munkaviszonyok kérdésében
3. Birtosítási ügyekben
4. Személyi- és családi ügyekben
5. A palesztinai elhelyezkedés minden ágában
6. Pénzbefektetési és ingatlanvásárlási ügyekben.

A Hamadrich elvállalja:

1. Ingatlanok kezelését
2. Ültetvények és mindenfajta földbirtokok adminisztrálását
3. Kereskedelmi és magántermészetű megbízások elintézését.

Az információkra vonatkozó kérdéseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illetéke 100 (egyszáz) lej, amely az információkéréssel egyidejűleg küldendő be kiadóhivatalunkhoz.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A budapesti sajtó kritikája a Thalia Mozgó nagysikerű filmjéről „az Utolsó gangszterről”

8 Órai Ujság: „Edward G. Robinson játsza a gangsztervezért páratlan művészettel. Hangjának rekedt, nyers tónusa, szemének gonosz, fénytelen villanásai, mozdulatának darabos, erélyessége döbbenetesen érzékeltetik azt a fenevadat, amelyet játszik.”

Magyar Hírlap: „Az érdekes és izgalmas film cselekménye, a szereplők játéka annyira lenyűgöző, hogy a közönség a film végén tappal jutalmazta meg a kitünő produkciót. A Metro filmgyár, amely minden témakörben a művészetet és irodalmat keresi, a gangszterek világából is tudott olyan motívumokat kiszűrni, amelyek irodalmi és művészeti színvonalon állanak.”

Uj Magyarország: „A film kitünő rendezője a legfinomabb eszközökkel tompítja a cselekmény borzalmain. Nincs egyetlen durva, vagy jóízű sértő jelenete, mégis fojtott izgalom fut át minden jelenetén. A főszerep Edward G. Robinson, amerikai legnagyobb jelenszínésze alakítja félelmetes erővel. A film valóban a legnövösobb gangszterfilm.”

A fenti kritikákból is kilálglik, hogy az „Utolsó gangszter” nemcsak vérengzést és gonosztetteteket, de olyan emberi és családi drámát hoz a nézők szeme elé, amely a legkényesebb izlésű közönséget is lenyűgözi. A Thalia mozgó pompás premierje tehát valóban a mindenki filmje.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA

Szenzációs dupla műsor: I. A Hardy fiút szeretik a lányok. Fősz.: Mickey Rooney. Előadások 3.20, 6.20 és 9.20. II. Stan és Bran a Fra Diavolo című filmben. Előadások 5, 8 és 11 órakor.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Az öserdők kémje (Kaucsuk). Kalandok és szenvedélyek filmje. A gumifa meghódítása és elhozatala a brazilai öserdőkől. Szenzációs felvételek! Izgalmas jelenetek! Főszerepek: René Deltgen, Gustav Diessl, Vera v. Longen.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premierslágér! A kacér lányok. Főszereplők: Ginger Rogers és James Stewart. A film előtt a legjobb Paramount világhírű, a legújabb világeseményekkel!

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

A század lánya. Bájos katona-vigjáték, az egykori kedélyes Bécs városából. Főszerepekben: Maria Andergast, Ida Wüst, Leo Szekac. Zenéjét szerezte: Robert Stolz, rendezte: Georg Jacoby.

A THALIA PREMIERMOZGÓ MŰSORA

Az utolsó gangszter! Amerika legfélelmetesebb gangsztervezérének, Dillinger és bandájának megsemmisítésének hiteles története. A kétéletű ember szerepét Edward G. Robinson, Amerika legnagyobb jelenszínésze játsza. Csak erős idegzetűeknek! 16 éven aluliaknak tilva!

RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor! Két sláger egy helyről! I. Nagy Péter cár. Hatalmas történelmi orosz filmdráma a cárizmus idejéből. Fősz.: N. Simonov, N. Cercasov és A. Tarasova. Tolsztoj világhírű regénye nyomán. II. Heidi. Társadalmi film. Shirley Temple legújabb filmváltozata. II. Journal. Tartalmi leírás a kasszáni kapható.

Könyvkötészeti munkákat szépen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészeti

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 8.

Pales

FEHER KÖNYV ÉS TE az élet tovább. Mai művészi élet esemény a téren komoly res... Furcsa dolog, av... forradalmi hangulatba... szervezésének korszá... működik tovább... Szerintük termé... éle és az orszá... és ezt továbbvinni... pontok létesítését a... természet, mert a nap... problémáktól elk... hallgatnak me... zsinházi előadásokat.

KONCERTEKKEK ELKÉNYEZTETTEK

ogy Toscanini és Do... élyan élményben részl... Scherchen hangverseny... Scherchen nem zsidó... len, letagadhatatlanul... éppen ugy kiütözik a... görbeorru zsidó Porosz... chen a német munkáss... tanítómestere volt. a... hívója, aki Hitler óta... kenyerét eszi. Scherch... izmusa miatt a weim... sem illeték azzal a... ami pedig kijárt volna.

ELSŐ KONCERTWE

zenekarra és két fuvor... nyelte, élményszerű t... hogy ez a nagy darab... egyszerűséggel, milye... mennyi „charme”-val... és legigazibb Bachot. Ő... den hang pucéran. Ő... agban jutott el a hal... következő számként... begedühangversenyét v... áju karmester kezei e... sen kelték életre a m... szerző érdekes mondar... kiváló intellektusú... ar egyik koncertmes... stája és átszellemült... gazolta, hogy nem r... rálik zenét mesterem... rák, hogy a nehéz visz... bernek zenekari művés... mie a kenyerét! Végre... szimfóniáját vezényelt... tán félórán keresztül... kes és hálás ünneplésé

SCHÖNBERG ÉS B

elentétek, de Scherche... műszerrel hozza egy... zené uttörőjének szá... nagy zenekari művét... Vizont ez a heteülk... olyan nagy dolog vol... kező koncerten a Past... Mozart G-dúr zongor... tattuk Stefan Asken... szőlőjátékában. Hayc... szítették ki ezeket a... Tlyen három koncert... módon a közönség má... tárt, hogy Scherchen... hirdett nyári Bach... éljuthasson. A nyár... Beethoven 9-ik szimf... ónban már másodszo... mann-zenekar.

„KATRIELIM” cím

novellát írtett át a... Furcsa dramaturgia... színpadon, ugyszólván... til és a szindarab... fittvet hányva. Me... minden ilyen kísérlet... furcsa jelenet- és p... Solem Alehem verő... zok a halhatatlan z... ltenék meg. De it... ndító, minden jelenet... etben furcsa a Bibli... ani ezeket a jellege... De a végén minden... gednie, minden fennt... ez utolsó jelenet... tökéletes. Solem Aleh... földi vándorszínpad... bibájós grotesksége... tást! A primadonn... Thal, csak egy csip... A „direktor” pedig... en a Reich igazgat... bet még olyanabb. A... mindig: példás. Cs

FILM SZET

Itt kritikája győztes film-gangszterri!

ward G. Robinson... páratlan műkedveltségű, nyers tömör, fénytelen villanása, a fényessége döbbenet-fenevadat, amelyet

érdekes és izgalmas... replikok játéka annyiszorosság a film végén a kitünő produkció, amely minden témakörrel foglalkozni szeretne, a tudott olyan motivációk iradalmi és műve-

MOZGÓ MUSORA: A Hardy fiút... Mickey Rooney... 9.20. II. Stan... című filmben. Elő-... akor.

MOZGÓ MUSORA: (csuk). Kalandok és... A gumifa meghódít... braziliai öserdők... Izzalmas jelene... René Deltgen, Gus... Longen.

MOZGÓ MUSORA: (nyások. Főszereplők:... mes Stewart. A film... amont világghiradó... menyekkel!

MOZGÓ MUSORA: (katona-vigjáték, az... cs városból. Fősze... ndergast, Ida Wü... t szerzte: Robert... g Jacoby.

MOZGÓ MUSORA: (merika legféltette... ének, Dillinger és bar... ének hiteles törté... ber szerepét Edward... a legnagyobb jellem... ak erős idegzetűk... ak tiltva!

MOZGÓ MUSORA: (t sláger egy helyár!... Hatalmas történelmi... cárizmus idejéből... N. Cercassov és A... világhírű regénye... Társadalmi film... jabb filmváltozata... í leírás a kasszáján!

...kákát izlése... részt a... RIA... szízesel... LAZAR... Unrt 9.

Palesztinai hétköznapiak

FEHÉR KÖNYV és TERROR mellett is fo... az élet tovább. Mai beszámolóink csupán... művészi élet eseményeivel foglalkozik... a téren komoly restanciákat kell pótol... ak. Furcsa dolog, avagy természetes, hogy... rradalmi hangulatban, a nemegyüttműkö... szervezésének korszakában a rendes tem... működik tovább az ország művészi... ? Szerintünk természetes ez, mert ez a... észeli élet is az országépítés frontján m... és ezt továbbvinni is kötelesség, mint az... pontok létesítését a Galiban. De azért is... természetes, mert a napi gondoktól és políti... problémáktól elkinnzott agyu emberek... kimmel hallgatnak meg koncerteket és jó... házi előadásokat.

KONCERTEKKEK MOST ALAPOSAN... KENYEZTETEK bennünket, mint... Toscanini és Dobrowen óta nem volt... yan álményben részünk, mint dr Hermann... Scherchen hangversenyei alatt. Dr Hermann... Scherchen nem zsidó. Tipikusan, jellegzetes... letagadhatatlanul árja. Az ilyesmi itt... pen egy kiütökzik a környezetből, mint a... rborru zsidó Poroszországban. Dr Scher... chen a német munkásság legnagyobb zenei... mótimestere volt, a modern zene zászló... vője, aki Hitler óta a számtuzetés keserű... nyerét eszi. Scherchent politikai radiká... zmusza miatt a weimari Németországban... am illették azzal a megkülönböztetéssel... mi pedig kijárt volna a számára.

ELSŐ KONCERTJÉN J. S. Bach vonós... zenekarra és két fúvóra irt szerénadóját vezé... yelte, élményszerű tökélyek. Bámulatos, hogy ez a nagy darab német ember milyen egyszerűséggel, milyen könnyűséggel és mennyi „charme“-val hozza ki a legtisztább és legigazabb Bachot. Minden ritmuskép, min... an hang puóeran, öseredeti, bachi tisztá... gban jutott el a hallgatóhoz. És amikor a... vevetkező számként Castelnouvo Tedesco... eggedühangversenyét vezényelte, a nagyska... karmester kezei alól éppolyan tökélete... en kelték életre a modern olasz-zsidó zene... zező érdekes mondanivaló is. Weiszgerber... kiváló intellektusu hegedűművész, a zene... r egyik koncertmestere volt az est szó... stájja és átszellemült, intelligens játéka... szolta, hogy nem minden csodagyermek... állik zenei mesteremberré felnőtt korára. Bár, hogy a nehéz viszonyok miatt Weiszger... bernek zenekari muzikusként kell megkeres... e a kenyere! Végezetül Brunner negyedik... simfóniáját vezényelte Scherchen, hogy az... tán félórán keresztül fogadja a közönség lel... és és hálás ünneplését.

SCHÖNBERG és BEETHOVEN elég nagy... éntették, de Scherchen dr zsenialitása köny... gyszerrel hozza egy este tető alá a modern... eme uttörőjének számunkra még idegenszerű... egy zenekari művét a hetedik szimfóniával. Ezzont ez a hetedik szimfónia olyan igazi, olyan nagy dolog volt, mint akár a követ... ző koncerten a Pastorale. Ezen a koncerten... zozart G-dur zongoraversenyét is meghall... áttuk Stefan Askenase intelligens, világos... zólójátékában. Haydn és Mendelssohn egé... zítették ki ezeket a nagyszerű műsorokat. Ilyen három koncert után magától értetődő módon a közönség már is megrohanja a pénz... rti, hogy Scherchen vezényelte alatt meg... detett nyári Bach-Beethoven koncertekre... juthasson. A nyári szezon eseménye a Beethoven 9-ik szimfóniája lesz, amit e sze... zónban már másodszer tűz műsorra a Huber... hann-zenekar.

KATRIELIM cimen újra Solem Alechem... ovellát ültetett át a szinpadra a Habimah. Furcsa dramaturgiai munka ez, novella a szinpadon, ugyszólván minden drámaiság nél... ül és a szindarab alapvető szabályainak... tlytet hányva. Menthetetlen bukás volna minden ilyen kísérletnek a vége, ha ezt a furcsa jelenet- és párbeszédsorozatát nem Solem Alechem verőfényes humora és nem azok a halhatatlan zsidóuccai figurák eleve... tettek meg. De itt minden mondat meg... adító, minden jelenet könnyes nevetés. Kez... etben furcsa a Biblia patétikus nyelvén hal... ami ezeket a jellegzetesen jiddis elszólásokat. De a végén minden kritikának fell kell en... gednie, minden fenntartásunk eloszlik. Mert az utolsó jelenet az felülmulhatatlan, az tökéletes. Solem Alechem elvisz bennünket egy jiddis vándorszínpad kulisszái mögé. Ezt a jiddis vándorszínpadot, ezt az elragadó naivi... sülábjos groteskséget, ezt az elragadó naivi... st! A primadonna éppolyan, mint Sidy... chal, csak egy csipetkét még groteszkebb. A „direktor“ pedig pontosan és tökélete... en a Reich igazgató, csak éppén egy csö... tét még olyanabb. A Habimah előadás, mint mindig: példás. Csermeriszky rendezéséből

bőven ömlik a humor. Majd a teljes Habimah... legénység szerepel a darabban, mely a nyári szezon sikerének indul.

A MATATEJ új műsora a menekült hajó... kat, a Fehér Könyvet, az utazási gondokat... viszin színpadra, az európai külvárosi szá... tira nyomdokain haladva. A szatirizált angol katonatiszt, a rendőr, a baka, kitünő figurák és jó színészi munka. Néhány jeleneteket sokat mulattunk. A jemenita zsidó kedves figurája a legsikerültebb az egész előadáson. Olyan... féle, mint a mindenre választ adó és term... mézetes bölcseséggel megáldott székely paraszt figurája. A közönség most is, estéről estére, zsufolóság tölti meg a Matatej néző... téré.

GILBOA-HAMMER, a kitünő erdélyi szá... mazzásu testművész a rébvejtás felé vezető utat nyitotta meg kitünően sikerült zsidó portréállításával. Zsidó fejeket fest Gilboa és pedig az összes, Palesztinában fellelhető zsidó típusokat tanulmányozza műveiben. Szinte a karrikaturista éleslátásával és ábrá... zoló készségével keresi ki a jellegzetesen keleti vonásokat ebben a változatos zsidó kö... zösségben. A kiállításnak bizonyító ereje is van: meglátatja velünk, hol a zsidó jellegzetesség a galicial és a bagdadi zsidó arcá... ban. Ha sokáig nézzük ezeket a képeket, a száj és orr körüli vonásokban megtaláljuk a hasonlóságot. Ezt az arcot kétezer évvel ezelőtt vittük el innen Európába és most szép lassan visszaérkezünk, ahol megtaláljuk ugyanazt a jeletet a négyezer éve ezen a földön élő jemenita vagy perzsiai zsidó arcában. Gilboa munkája igen érdekes és ha a súlyos politikai viszonyok engednék, a zsidó hivatalosságoknak is fel kellene rá figyelniök. Barzilay István

zés is történt, hogy a RIMMA tulajdonát képező felsőbányai és kapnikbányai aranybányákat, valamint a Felsőbányán és Fernezeleyen levő flotációt és kohót teljes egészében átveszi a Petrosani. Milliárdos számokról beszélnek, az átvétel összegére vonatkozólag, biztosat tudni nem lehet, mert a tárgyalások még most is a legnagyobb titokban folynak. Mindenesetre érdekes, hogy a Petrosani, amely csak rövid idő óta foglalkozik aranybányászattal Nagybánya vidékén, de már eddig is milliárdos beruházásokat eszközölt, most egy újabb lépéssel halad előre, hogy az eddig a RIMMA tulajdonát képező és érekekben leggazdagabb bányavidéki bányákat magának megszerezze.

Az iparvállalati munkálakások bérszerződéséi illette. A pénzügyminiszter — az érdekelten intervenciójára — rendeletet adott ki, amely szerint az iparvállalatok által munkásai és alkalmazottaik részére épített házakban nem kell fizetni az 1.5 százalékos házbérszerződési illetéket, ha a bérterék a havi tizezer lejt nem haladja meg. A házbérszerződési illeték fizetése ugyanis ellentétben áll azzal a törvénnyel, amely a vállalatok által épített munkásokok számára küönböző kedvezményeket engedélyez.

Uj vezérigazgató a RIMMA élén. A kormány az állami bányák és vállalatok autonómpénztára (RIMMA) vezérigazgatójává rTalan Negrescu memőköit nevezte ki.

Megindul az éjjeli hajóközlekedés a Béga-csatornán. A Balkánszövetség közgazdasági tanácsának legutóbbi bucaresti értekezletén, románá részről szóva tették azt, hogy Béscs-ből Budapestig három nap hajót, Budapest-től Titelig két nap, míg Titeltől Temesvárig a hajót a Béga-csatornán mindössze 114 kilométernyi uton, három, söt négy nap. Ennek oka az, hogy a Béga-csatornán éjszaka nem lehet közlekedni, holott igen kevés költséggel és felszereléssel az éjszakai közlekedés kérdését meg lehetne oldani. Az ut Jugoszlávián vezet keresztül és itt volna szük... séges három kikötőben megfelelő felszerelésre, hasonlóképpen Romániában egyetlen Béga-kikötőben kellene bizonyos felszereléseket beszerezni. A jugoszláv bizottság rokonszenvesen fogadta a tervet és most már valószínű, hogy el fognak járulni azok az akadályok, melyek eddig a Béga-hajózás éjszakai forgalmának útjában állottak.

Van-e jogorvoslat az italmérsi jog megvonása ellen? A pénzügyminiszter megvonta egyik szilágymegyei korcsmáros italmérsi engedélyét és elrendelte a korcsma bezárását. A korcsmáros emiatt kontenciós keresetet indított a miniszter ellen a nagyváradi ítélőtáblánál. A tárgyaláson a korcsmáros ügyvédje kérte a miniszter intézkedésének megváltoztatását, mert szerinte a korcsma minden előrt kelléknek megfelel, az egészségügyi bizottságot tekintetben nem hallgatták meg és a betöltő rendelkezés egyedül a községbeli csendőrmester jelentésére van alapítva, amely az italmérsi helyiségek méretei ellen emelt kifogást és azt sérelmezte, hogy a falusi korcsma konyhájában nincs vízvezetési csap. Ezzel szemben az állam ügyvédje arra hivatkozott, hogy a törvény értelmében a pénzügyminiszter intézkedései ellen semmiféle jogorvoslatnak nincs helye. Az ítélőtábla a korcsmáros keresetét elutasította. Az ítélet ellen fellebbezést adtak be.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Table with exchange rates for various currencies: Dollár, font, palesztinai font, holland forint, svájci frank, francia frank, márka, pengő, csehkorona, szlovákkorona, etc.

Érdekes angol könyvek: Chestern: History of England kve 158 lej. R. Lehmann: Note in Mdic, 318 lap, 125 lej. Kuncz Aladár: Black Monastery, 409 lap, kve 225 lej. Bromfield: Lilj Barr 390 lap, kve 158 lej. L. Maugham: Explorer, 270 lap, kve 125 lej. Ferber: Schow-Boat, 398 lap, kve 125 lej, stb. Lepagenál Kolozsvár. Kérjen új angol jgyszéket.

Capitol Mozgó

Ma, pénteken PREMIER!

A kacér leányok...!

Nagyszerű rendezés, fordulatos, pazarul szenzációs cselekménnyel! Zene, tánc! Főszereplő:

GINGER ROGERS

A film előtt a legjobb Paramount világghiradó

KÖZGAZDASÁG

A kormány különböző intézkedéseket tervez megfelelő mennyiségű nyersanyagkészletek felhalmozása és tartalékolása érdekében

Bucuresti, junius 15. A külkereskedelmi rendszerünkben a legutóbbi hónapokban keresztülvitt módosításokat illetékes helyen azzal indokolták, hogy egyrészt egyenesen biztosítani akarják az ipari nyersanyagellátását, másrészt pedig a hadfelszereléssel kapcsolatos iparágakban bizonyos mennyiségű nyersanyagtartálékot is fel akarnak halmozni. Ezt a tervet a kormány a külföldi államok hasonló intézkedéseivel, de főleg a nyersanyagellátás egyenletesebbé tételével indokolja.

Mivel a termék betakarítása, az őszi szezon előtt meginduló szezonoszerű nagyarányú petróleumexport jelentős devizamenyiségeket eredményez, a kormány tervezte ezzel

kapcsolatban akarja megoldani a nyersanyag-tartalékolási problémát. Ugyancsak hasonlóra törekszik a kormány a megújításra kerülő külkereskedelmi egyezményeink letárgyalása alkalmával is.

A kérdés másik része az, hogy a nyersanyag-tartalékok felhalmozása jelentős tökéket költ le, amelyekkel kapcsolatban nemcsak kamatveszteségek keletkeznek, hanem a nyersanyagárak esetleges esésével jelentősebb értékveszteségek is. Ez a kérdést most szakértőkkel tanulmányoztatja a kormány, ugyszintén azt is, hogy a nyersanyagfelhalmozás finanszírozásához szükkeséges tőkék rendelkezésére álljanak a tökeszegényebb magánvállalatoknak is.

A Petrosani a nagybányai állami bányák megvételére folytat tárgyalásokat

Satumare, junius 15. Hónapok óta nyílt titok tárgyat képezik Nagybánya közgazdasági életében, hogy az itteni bányaeirdekeltiségekben nagy változások várhatók. Allitólág már régen folynak a tárgyalások arról, hogy a Petrosani, amely egy esztendeje val-

lalt érdekeltséget a bányavidéki aranybányaszatban, arra törekszik, hogy lehetőleg a saját kezében összpontosítsa a bányavidéki aranytermelést. A zárt ajtók mögött folyó tárgyalásoknak most kezd az eredménye napfényre kerülni és állítólag már megegye-

Tökéletes szelvényrendszerrel, napi 220 lejtől kitünő ellátást kap Carmen-Sylván, az egész szezon folyamán

Nyugodtan és gond nélkül utazhatik el az idén feketetengeri nyaralására, ha kiadóhivatalunknál a Hotel Bailor és Movila restaurantra szóló szelvényfizetést vásárol. 20 teljes napra szóló szelvényfizet ár 4.400 lej. 14 meleg gyógyfürdő kedvezményel 1.500 lej. Mit tartalmaz a szelvény? Mindent, amire Önnek Carmen-Sylván szüksége van. Tehát: 1. 20 napos szállaló elhelyezkedést 2 ágyas szobákban. 2. 20 napos teljes ellátást a Movila restauranban. A szelvényfizeteten rajta van a menürendszer. 3. Borraivalószelvényt. 4. 14 meleg gyógyfürdőszelvényt. 5. Kurtaxa-szelvényt. 6. Orvosi vizsgálat-szelvényt. A fürdőn tehát mindenütt szelvényvel fizethet és mindent a legkötéltebben kap érte. A főszezon folyamán, amikor a fürdőhelyeken nem lehet szobát kapni. Ön biztosítva van kényelmes jó elhelyezkedésről, tökéletes ellátásról. Önt nem sarcolják meg borraivaló-kért és egyéb mellékes kiadásai sincsenek. Önt az állomáson várják és bekalauzolják a szállóba. Teljesen individuális szempontok, ön akkor utazik, amikor akar, mindössze az a kötelessége, hogy szándékát 5 nappal előbb jelentse be. A szelvényrendszerünk, teljesen nyugati mintára, tökéletes. Ön sohasem nyarat olyan jól, olyan gond nélkül, mint a mi szelvényeinkkel. Kérjen felvilágosítást kiadóhivatalunktól.

UJ KELET Legújabb hírek

Strang megkezdte moszkvai tárgyalásait

Orosz-angol sajtóvita a Balti-államok körül. Hazaárulási botrányba keveredett a liverpooli német konzul. Victor Emanuel és Franco együttes látogatást tesznek Berlinben

Moszkva, június 15. Csütörtök eggel Sir William Strang, az angol külügyi hivatal tanácsosa, a moszkvai angol és a francia követ hosszas megbeszélést folytattak. Egyes hírek szerint Molotov még nem folytatott megbeszélést a Moszkvába kiküldött angol megbízottal.

London, június 15. Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén a hozzáintézett kérdésekre válaszolva, kijelentette, hogy Strang utasításokat kapott a brit kormánytól a tárgyalások továbbfolytatására, melyben segítségére lesznek a brit és francia nagyköveteik is. Egyebet nem mondhat, de biztosítja az alsóházat, hogy mielőtt a megbeszélésekről jelentés érkezik, azonnal közli azt a nyilvánossággal.

Moszkva minimális igényei

Moszkva, június 15. A Pravda legutóbbi számában a következőkben jelöli meg a Szovjet minimális követeléseit:

1. Kössenek megállapodást kölcsönös biztonságuk érdekében London, Párizs és Moszkva között. Ez a megállapodás vonatkozzék bármely oldalról jövő közvetlen támadás esetére, tehát Japán fellépésére is.
2. Moszkva hajlandó biztosítékot adni Lengyelországnak, Belgiumnak, Romániának, Törökországnak és Görögországnak számára.
3. London és Párizs adjanak biztosítékot Észtországnak, Litvániának és Lettországnak számára.
4. A segélynyújtás módozatait külön szerződésben állapítsák meg.

A Manchester Guardian szerint ez a „minimális” követelés teljesíthetetlen, mert Nagy-Britannia nem biztosíthatja olyan északi országok függetlenségét, amelyek azt nem kívánják. A kérdés ilyen formában megoldhatatlan, de az sem célravezető, ha az államok neveit nem nevezik meg, mert ebben az esetben bármelyik szerződő fél kibújhatik kötelezettsége alól.

A Daily Telegraph ang Morning Post aggodalmaskodik. Észt- és Lettországnak — írja a lap — rövid időn belül megkezdik határbiztosítási intézkedéseiket Németország segítségével a Szovjet felé. Ez komolytalanná tesz minden biztosítékot, mert említett országok már biztonsági intézkedéseikkel is eleve visszautasítanak minden kéretlen beavatkozást.

Ugyanebben a számban Winston Churchill a következőket írja:

A tárgyalásokat feltétlenül folytatni kell, mert említett három nagyhatalom (Anglia, Franciaország és a Szovjet) egyike sem vállalhatja a következményeket és a felelősséget azért, ha a tárgyalások megszakadnának. Az ellentétek áthidalására szolgáló módozatokat meg kell találni. Kell mert ezt kívánja a helyzet. A szerződés megkötésének szükségességét hangoztatta tegnapi nyilatkozatában Eden volt külügyminiszter is, aki kijelentette, hogy az európai egyensúlyt és így a békét is csak a brit tervek alapján lehet biztosítani.

A Szovjet védnöksége alá akarja venni a balti államokat?

Berlin, június 15. (Rador.) Arnold Wilson konzervatív képviselő levelet intézett a Times-hoz, amelyben azt állítja, hogy a Szovjetek védnökségük alá akarják venni a balti államokat és e tervükhöz Anglia és Franciaország támogatását akarják biztosítani. Az angol kormánynak szembe kell szállni ezen kísérlettel.

Berlin, június 15. (Rador.) Cáfolják, hogy Németország katonai segélynyújtási szövetséget ajánlott volna fel Finnországnak légitámpontokért és néhány finn szigetért cserébe.

Berlin, június 15. (Rador.) Göbbels pro-

pagandaügyi miniszter egy diákszövetség előtt tartott beszédében hevesen támadta azokat az értelmiségi köröket, amelyek bírálják a nemzeti szocialista rendszert. A gazdag és szegény nemzetekről szólva, kijelentette, hogy Németország sikerrel fogja teljesíteni hivatását, de csak miután visszanyeri helyét a gazdag nemzetek körében, tehát miután a világ javainak újabb elosztása megtörténik.

A liverpooli német konzul ügye

London, június 15. Az angol kormány hír szent kérte a német kormányt, rendelkezjen el Reinhardt liverpooli német konzul visszahívására, mert vele szemben az a gyanu merült fel, hogy hazaárulási perbe keveredett bele. Az eddigi bizonyítási anyag alapján az angol kormány nem látta helyénvalónak, hogy Reinhardt állásában maradjon és amint ezt Chamberlain tegnap az alsóházban kijelentette, két nap előtt megfelelő lépések történtek Berlinben Reinhardt visszahívására.

Az olasz király és Franco Németországba látogatnak

Berlin, június 15. Megbízható körökből származó hírek szerint Viktor Emanuel olasz király és császár, valamint Franco

tábornok, a nemzeti Spanyolország vezére ellátogatnak Németországba. A kettős nagylátogatás előkészületeit augusztus hónapban kezdik meg, mert a látogatás előreláthatólag szeptemberben lesz.

Barcelona, június 15. (Rador.) Serrano Sunner belügyminiszter, aki visszatért Olaszországból beszédet tartott. Többek között kijelentette: „Szándékaink világosak és így összegezhetők: 1. Oszthatatlanul egy és a nagyság eszménye által lelkesített nép vagyunk. 2. Egyetlen vezérünk van, a győztes Caudillo. Olaszországban méltányolni tudtam egy nagy nép őszinte érzéseit, amely Spanyolország nagyságát akarja.

Róma, június 15. Az olasz tengeri haderő első egységei június hó vége felé körutat tesznek Spanyolországban, Portugáliában és Tangerben.

Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásai a pápai nunciussal

Varsó, június 15. Varsó politikai körökben nagy érdeklődést keltett a hír, hogy Beck lengyel külügyminiszter hosszasan tárgyalt Cortezi varsói apostoli nunciussal. Beck és Cortez, hír szerint, a nemzetközi helyzetről folytattak beható megbeszélést.

Csak két hét múlva jön létre a egyezmény?

London, június 15. Strang moszkvai látogatásával kapcsolatban a Daily Telegraph úgy értesül, hogy az angol-francia szovjet egyezmény megkötésére csak két hét múlva lehet számítani. Az angol lap általában megállapítja, hogy Strang bárátságos fogadtatásban részesült. Ez szemben a Völkischer Beobachter azt írja, hogy az angol külügyi hivatal tanácsosa hívós fogadtatás várta Moszkvában. Ugyan ez a lap azzal vádolja Angliát, hogy hamis híreket terjeszt Németország állítólagos szándékairól.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Londonból jelentik: Londonban aggodalommal figyelik a tiencsini eseményeket, melyekben látják forogni a Tiencsinben beruházott közel tízmillió fontot kitevő tőkét. Hasonlóképpen veszélyt fenyegeti azt a három és félmillió font értékű aranyat és ezüstöt, amelyet Tiencsinben őriznek és amely Csang Kaj-Sek valutájának fedezetül szolgál.

Milyen megtorlásokat határozott az angol kormány?

Londonban egyébként a következő megtorló lépésre határozta ki a magukat abban az esetben, ha Japán nem hagy fel a helyzete kiélezésével:

1. A japán-angol kereskedelmi szerződés felmondása.
2. A japán árukak az angol piacokon nyújtott előnyök beszüntetése.
3. Tiltó vámok kivetése a japán árukra.
4. Az angol világbíródalom összes kikötőinek elzárása a japán hajók elől.
5. Pénzügyi megtorlások, amelyek a japán valutát is érinteni fogják.

Közös lépésre készülnek London Párizs és Washington

Párizsból jelentik: Az Oeuvre londoni testület alapján jelenti, hogy Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok közös lépésre készülnek Tokióban a helyzet tisztázása érdekében.

Sidorovici őrnagy Varsóban

Varsó, június 15. Sidorovici őrnagy, a Országőrszervezet parancsnoka, hivatalos látogatásra Varsóba érkezett.

A finn miniszterelnök Budapestre készül

Helsinki, június 15. A finn miniszterelnök közlekedésről Budapestre látogat el, ahol a Pázmány Péter tudományegyetem díszdoktorává választja.

Darányi lett ismét a magyar képviselőház elnöke

Budapest, június 15. A magyar parlament két háza csütörtökön választotta meg az elnököt. A képviselőház elnökévé 178 szavattal 3 ellenében ismét Darányi Kálmán volt miniszterelnököt választották meg. A elnökök szintén a régiak lettek: Bobot György és Szinyei Merse Jenő. A felsőház elnökévé ismét gróf Széchenyi Bertalan, alelnökké pedig báró Radnányi Albert és Beöthy Lajos választották meg. A parlament két háza ezután hétfőre napolta el legközelebbi ülését.

Kisiklott a Berlin-Prága között gyorsvonat

Bodenbach, június 15. A mittelburgi pályaudvaron, eddig ismeretlen okból kisiklott a Berlin-Prága között közlekedő D-vonat. A szerencsétlenségben 13 halálos, 3 súlyos és 15 könnyebb sebesült áldozata van.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 18-80.

RUN DE IMPRIMAT

Colectura Oficiala și a Oficiilor Rurale P. T. T.
1939 június 15-én a 19-ik sorsjáték negyedik osztály húzásának eredményei:

Egy millió lejt
 320.412 anexával **egész Clujon.**

Egy millió lejt
 361.028 anexával **egész Clujon.**

Egy millió lejt
 365.057 anexával

Egy millió lejt
 855.098 anexával

Egy millió lejt
 11.752 matcával II. sz.

Egy millió lejt
 48.065 matcával I. S.

Egy millió lejt
 59.543 matcával I. S.

Egy millió lejt
 82.183 matcával I. S.

Egy millió lejt
 89.826 matcával I. S.

Lei 200.000	10.300 matcával	egész Clujon
Lei 200.000	17.137 matcával	
Lei 200.000	35.481 matcával	
Lei 200.000	41.863 matcával	egész Clujon
Lei 200.000	48.777 matcával	egész Clujon
Lei 200.000	48.794 matcával	egész Clujon
Lei 200.000	50.287 matcával	
Lei 200.000	64.951 matcával	egész Clujon
Lei 200.000	75.454 matcával	
Lei 200.000	95.402 matcával	
Lei 200.000	99.372 matcával	

Valamint több 100.000 lejes nyeremény.

Központi képviselő: Cluj, Str. Regina Maria No. 46.

vihar a Cs

Minden jel arra mutat, hogy a háború amugyis megoldást talál a Csendes problémáit. A teljes offenzívában, amelyek a foglalkoz magukba német asszisztentenger birtokában, a diplomata Távol-Keleten birtokát az aközért a területek a maga nyelvéből — a kintette — a sárga nevében kívánja a csaországot és az

A tiencsini engkonfliktus csak a pán szívósságát nézeteltérések, hogy az engedelmű teljesíteni azon követeléseit vádoit kínait szóról azt állítja, latlan és hogy igazolta a négy japánok ebben a nyitkát látják Kay-Sek marsa japán sajtó fékes ményes területet követeli.

Ezek a nagy körtök körül kialakult „szabad” a gel, hogy az erősebb jogok a lamok az állam franciák és ame sokhelyütt együtt menyen jelentős és pénzügyi ságos ütereit a három demokrá gazdasági kapcsolatokra szerződésekre felelti jogok. Pekingben és kormányokat és és megfelelő e vében próbálja szios szerződés mak azonban s nyokat, változ mányával tartatokat és hang az engedmén tökeinvestíció

E pillanatra város közötti katonaság, a járőrök cirkál véresen álljanak. Másrészt misszumos jármódot nyújt presztizsének Keleten külön mézszerszerien tüzést a Kelet európai prob taktikailag használni a szemelő poli nyüket csika pótlásul azért hónappal ez omlott és a naiaj elkezes zebb és köl tartását. Az haladott volt pet vitt a választásába év óta krón tüzések elé farkasszeme japán érdek A Csendes lia és Ame Anglia külvégtelen viz

